

משרד הרווחה
והשירותים החברתיים

חוזר המנהל הכללי

הודעות • הוראות • החלטות • מידע

ס"ט 188

חשון תשס"ט

נובמבר 2008

תוכן העניינים

=====

3	דבר המנכ"ל
5	1. מינויים
5	2. מס' טלפון ו/או כתובת אינטרנט לחירום ומידע
5	3. מיון תיקים 2008
7	4. החלפת תעודת עיוור/לקוי ראייה
	5. מיון תיקי לקוחות במחלקה לשירותים חברתיים - הוראה 1.21 (עדכון)
	6. שירותי שיקום לילדים ונוער בקהילה בגילאי 0-21 - הוראה 5.16 (עדכון)
	7. סל שירותים לילדים בקהילה - הוראה 8.34 (עדכון)
	8. שירותים בקהילה לאנשים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת השוהים בביתם - הוראה 10.3 (עדכון)
	9. הנחיות לטיפול בנוער נפגע סמים במסגרת המחלקות לשירותים חברתיים - הוראה 11.2 (עדכון)
	10. סיוע במימון שירותים בקהילה לאדם עם פיגור שכלי - הוראה 14.8 (עדכון)

לבעלי אוגדני תע"ס

יש להפריד דפי הוראות התע"ס בסוף החוזר,
להדקם ולתייקם באוגדן התע"ס בפרק המתאים.

אל: ראשי ערים, ראשי המועצות המקומיות, ראשי מועצות איזוריות
עובדי המשרד,
עובדי המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות,
עובדי המסגרות השונות ע"י המשרד

מכובדי,

דברים לזכרו של דוד כנפו ז"ל

בערב חג הסוכות נפרדנו מחבר יקר, דוד כנפו ז"ל, מנהל האגף לתפקידים מיוחדים אשר הלך לעולמו לאחר שנלחם ונאבק במחלת הסרטן.

דוד עבד שנים רבות במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, והיה דמות אהובה ומוכרת במשרד, ברשויות המקומיות ובכל רחבי הארץ. את דוד הכרתי מקרוב רק בעת כניסתי לתפקיד כמנכ"ל המשרד. דוד היה אופטימי, חדור רוח שליחות ואנרגיות לעשות עוד ועוד למען הציבור בישראל. דוד עסק במגוון רב של נושאים, בקו חרום למתן מענה למצוקות אנוש, בנושא ההתנדבות בכל רחבי המדינה, גישור, מגזר שלישי, שי"ל ועוד ועוד, היריעה תקצר מלפרט. ליווינו את דוד במשרד בכאב ובחרדה במחלתו, קשה שלא להעריך את תעצומות נפשו והתמודדותו בכל התקופה. דוד לא ויתר, נלחם ופעל כאילו אין לו מאבק אחר מהמאבק לחיים. ובכל אותה תקופה פעל כמנהגו, הגיע לעבודה טרם ועמל ונהג מנהג אצילות בהתנהלותו.

עובדי המשרד, המנכ"ל והשר יזכרו וינצרו בליבם את אישיותו ודמותו של דוד.

המשבר הכלכלי והשפעתו על החברה, והשכבות החלשות:

המשבר הפיננסי העולמי טרם הכה במלוא עוצמתו בכלכלה הישראלית ומוקדם להעריך אם, מתי וכיצד נושפע מהמתרחש בשוקי העולם. השר הרצוג ואנוכי, הנחנו את הנהלת המשרד להיערך למצב בו המשק יכנס למשבר כלכלי, או האטה כלכלית.

מצב זה עשוי שיפגע במלוא העוצמה באזרחי המדינה המטופלים במחלקות לשירותים חברתיים. במצב משברי מסוג זה חלה החובה על כולנו לשכלל את הניטור שלנו, אחר המתרחש בחברה הישראלית ובשירותי הרווחה בפרט, על מנת שנוכל לאתר מבעוד מועד שינויים אשר ישפיעו על הזירות בהן פועלים שירותי הרווחה.

מנהלים אשר מזהים סממנים ראשונים, או סבורים כי יש ברצונם להעביר מידע אשר עשוי לסייע למשרד להיערך, מוזמנים לפנות ולהעביר את המידע לאגף מחקר, תכנון וכלכלה.

רשם העובדים הסוציאליים

הגב' נילי דרור סיימה את תפקידה כרשמת העובדים הסוציאליים. ברצוני להודות לנילי על תפקודה כרשמת, נילי ביצעה את תפקידה מיום 12.12.04, ועשתה זאת במסירות אין קץ, שראויה להערכה, מתוך רצון לקדם את מעמד העובד הסוציאלי. מר גדעון שלום, סגן מנהל האגף לשירותים אישיים וחברתיים מחליף את נילי דרור בתפקיד. אני מאחל לגדעון הצלחה רבה, בטוחני כי אין מתאים ממנו לתפקיד זה.

היערכות לשנת התקציב 2009

תקציב המשרד לשנת 2009 סוכם עם אגף תקציבים בחודש אוגוסט 2008 (במסגרת חוק ההסדרים). עם זאת בשל הקדמת הבחירות, סביר כי התקציב עליו סוכם לא יאושר במועדו אלא לאחר כינונה של ממשלה חדשה. לפיכך אבקשכם להיערך להפעלת השירותים הפועלים כיום במתכונת של 1/12 (על בסיס תקציב 2008). תוכניות חדשות שאמורות היו להתחיל לפעול בראשית 2009 יאלצו להידחות למועד אישור חוק התקציב בכנסת. אגפי התקצוב והחשבות ייערכו לסייע לכם ככל שיידרש.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

י"ט בחשון תשס"ט

17 בנובמבר 2008

1. מ י נ ו י י ם

=====

מר גדעון שלום מונה ע"י השר ח"כ יצחק הרצוג ביום 4.9.2008 לפי סעיף 12 לחוק העובדים הסוציאליים לרשם העובדים הסוציאליים.

2. מס' טלפון ו/או כתובות אינטרנט לחירום ומידע

=====

להלן מספר טלפון וכתובות אינטרנט לחירום ומידע

א. משרד הרווחה והשירותים החברתיים

www.molsa.gov.il

ב. שיל - שירות יעוץ לאזרח

מוקד טלפוני שיחת חנם 10-10-50-50-800-1

www.shil.shil:info

ג. מוקד המידע לשירותי חירום מצוקה ורווחה 118

ד. מרכז סיוע לנפגעות תקיפות מיניות - קו חירום ארצי 1202.

ה. קו ארצי למניעת אלימות במשפחה ולמען ילדים בסיכון 1-800-22-0000.

3. מיון תיקים 2008

=====

כמידי שנה בחודש דצמבר מתבצע מיון תיקים ע"י עובדי המחלקות לשירותים חברתיים.

המיון מבוצע בהתאם למפורט בהוראה 1.21 בתע"ס.
קביעת מועד המיון ייקבע מראש באישור הממונים ברשות המקומית,
כולל סגירת המחלקה למספר ימים רצופים, פרט לתוכניות מיוחדות.

פרסום המועדים לסגירת המחלקה יהיו כדלהלן:

מודעות - ייתלו על דלתות המחלקה שבועיים לפני המיון.
מודעות כנ"ל ישלחו לשירותי רווחה אחרים ולמשרדי הרשות
המקומית שבועיים לפני המיון. פרסום בעיתון המקומי.

פרסום ברדיו - בעיר גדולה.

אגף בכיר לשירותי מידע ומערכות ענ"א של משרד הרווחה והשירותים
החברתיים מנפיק דו"ח אלפון ראשי משפחה מתוך קובץ נתוני יסוד - מיון
תיקים למחלקות לשירותים חברתיים.

לאלפון מיון תיקים יצורפו הוראות והנחיות לביצוע מיון התיקים הן למחלקות
הממוחשבות והן למחלקות שאינן ממוחשבות.
בדו"ח יש למלא עדכונים בעמודות 12-21 בהתאם לצורך.

לתשומת לבכם אין להשתמש בקוד מהות נזקקות - 40 אחר, הן במהות
הנזקקות המשפחתית (כרטיס 4) והן במהות הנזקקות של בני המשפחה
(כרטיס 5). לפיכך בכל מקום שמהויות הנזקקות הללו קיימות לעדכן למהות
נזקקות על פי שיקול הדעת של העו"ס המטפל.

מחלקות שאינן ממוכנות יעבירו את הדו"ח המעודכן למשרד הרווחה
והשירותים החברתיים.

מחלקות לשירותים חברתיים שעובדות באופן ממוחשב עם תוכנה המתואמת
עם המשרד יעבירו הנתונים במסגרת הכוללת של עדכון נתוני יסוד.

מחלקות המשולבות בפרויקט שח"ר יקלידו באופן ישיר למחשב המשרד את
השינויים הנובעים ממיון התיקים.

4. החלפת תעודות עיוור/לקוי ראייה

=====

הריני להביא לידיעתכם כי עמותת מט"ב - עמותה לשירותי טיפול ורווחה ע"ר זכתה במכרז לביצוע פעולת החלפת תעודות העיוור.

בהתאם לכך יש להפנות המבקשים להחליף תעודת עיוור אל אחד מסניפי מט"ב.

לתשומת לבכם, הטיפול בבקשות חדשות לתעודת עיוור/לקוי ראייה וכן הטיפול בתעודות עיוור זמניות ימשיכו להתבצע על ידי עובדי המחלקות לשירותים חברתיים כפי שנעשה עד כה.

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 1.21 (הוראה 21 לפרק 1 בתע"ס) מס' עמודים: 10

תאריך פרסום: י"ט בחשוון תשס"ט
17 בנובמבר 2008

תאריך תחולה: 1.12.2008

מיון תיקי לקוחות במחלקה לשירותים חברתיים

=====

1. כללי

- 1.1 הוראה זו מבטלת הוראה 1.21 בתע"ס מיום 20.11.06.
מהות נזקקות - 56 "קשיים בגין מצב בטחוני זמני" - חדש.
- 1.2 הוראה זו היא חלק ממכלול של הוראות תע"ס העוסקות בכלים של ארגון וניהול מקצועי בעבודת המחלקה. הוראה זו מהווה המשך להוראה 1.19 בתע"ס "נתוני יסוד".
- 1.3 מטרת ההוראה לקבוע הסדרים קבועים למיון תיקי לקוחות במחלקה לשירותים חברתיים.
- 1.4 מיון התיקים יתבצע ע"י עובדי המחלקות לשירותים חברתיים, אחת לשנה, בחודש דצמבר של כל שנה.
- 1.5 לכל לקוח במחלקה לשירותים חברתיים חייב להיות "תיק לקוח" מסודר, ובו כל טפסי החובה לרבות טופס פנייה והצהרה וטופס נתוני

יסוד. (כולל לקוחות שמקבלים שירותים בצורה קבוצתית, או בשירותי ייעוץ מיוחדים, או שמקבלים סוג סיוע אחר).

2. הגדרת המיון

מיון הוא תהליך המבוצע ע"י עובדי המחלקה, הממיינים את כל תיקי הלקוחות הנמצאים בטיפול במחלקה, לפי מאפיינים מוגדרים מראש יש לוודא בדיקת רשומות של כל בני המשפחה ולעדכן לפי המצב הנוכחי ותוך פרק זמן קצר (2-3 ימים).

3. מטרת מיון התיקים

עדכון הנתונים על רמת הטיפול, סוגי הבעיות והיקפן בכדי לקבוע:

א. חלוקת כח אדם בין הצוותים במחלקה.

ב. תכנון וקביעת עדיפויות בעבודת המחלקה.

4. הכנות לקראת ביצוע המיון

4.1 אחריות המנהל

מנהל המחלקה אחראי להכנות, למיון עצמו ולסיכומו.

4.2 האצלת סמכות ואחריות

מנהל המחלקה ישקול מינוי בעל תפקיד אחד (עובד בעל כישורים מתאימים) במחלקה כאחראי לביצוע ההכנות למיון עצמו ולסיכומו. במחלקה בה יש עובד אמ"ת, מומלץ להטיל תפקיד זה עליו.

4.3 קביעת מועד המיון

מנהל המחלקה יקבע את מועד המיון וידאג מראש לאישור הממונים ברשות המקומית לסגירת המחלקה ל- 2-3 ימים רצופים, פרט לתורנות מיוחדת.

4.4 פרסום

- המשרד מפרסם הודעה מידי שנה בחוזר המנהל הכללי.
האחראי למיון במחלקה לשירותים חברתיים ידאג לפרסום המועדים בהם המחלקה לשירותים חברתיים תהיה סגורה כדלהלן:
- א. מודעות - שבועיים לפני המיון יתלו על דלתות המחלקה ועל לוחות המודעות.
כן, ישלחו מודעות לשירותי רווחה אחרים ולמשרדי הרשות המקומית.
- ב. פרסום בעיתון מקומי.
- ג. בעיר גדולה - הודעה לרדיו.

4.5 רשימה בסיסית

- א. האגף למערכות מידע וענ"א במשרד הרווחה והשירותים החברתיים ינפיק דו"ח "אלפון ראשי משפחה מתוך קובץ נתוני יסוד - מיון תיקים" (נספח א'). מנהל המחלקה יפיץ הדו"ח בין מדריכים/ראשי צוותים.
- ב. לאלפון מיון תיקים יצורפו הוראות והנחיות לביצוע מיון התיקים הן למחלקות הממוחשבות והן למחלקות שאינן ממוחשבות.
בדו"ח יש למלא עדכונים בעמודות 12-21 בהתאם לצורך.
- ג. מחלקות לשירותים חברתיים שעובדות באופן ממוחשב עם תוכנה המתואמת עם המשרד יעבירו הנתונים במסגרת הכוללת של עדכון נתוני יסוד.

ד. מחלקות המשולבות בפרוייקט שח"ר יקלידו באופן ישיר למחשב המשרד את השינויים הנובעים ממיון התיקים.

5. תהליך המיון

5.1 יחידת מיון בסיסית

יחידת המיון הבסיסית היא המשפחה. בנים ובנות בגירים המקבלים טיפול בנוסף להוריהם, (גם אם גרים עם ההורים), יהוו יחידת מיון נפרדת ויש לכללם בתיק נפרד. בנים ובנות שאינם בגירים, יכללו בתיק ההורים גם כאשר הטיפול בהם נפרד (פרט לנערה במצוקה ונערים ללא מסגרת).

5.2 רישום בטפסים

כל עו"ס ימלא בדיוקנות ע"ג הפלט:

(1) יחידת מיון;

(2) מהות נזקקות עיקרית (עפ"י הרשימה בנספח ב')

(3) מהות נזקקות משנית (עפ"י הרשימה בנספח ב')

וכן פרטים לגבי מס' אזור (לעיריית חיפה, ת"א וירושלים בלבד), מס' צוות ומס' עו"ס.

5.3 קבוצות המיון

יחידות המיון יחולקו ל- 4 קבוצות:

קבוצה 1 גניזה

1. לקוחות אשר עזבו את מקום מגוריהם לרשות אחרת (גניזה מיידית).
2. לקוחות שנפטרו (גניזה במשך השנה)
3. לקוחות שלא היה להם קשר עם המחלקה במשך 12 חודשים ואין לגביהם כל תכניות טיפול ו/או הטיפול בהם למעשה הסתיים.

קבוצה 2. תיקים לבקרה קבוצתית

כשישנו צורך טיפולי לבצע בקרה תקופתית בלבד (כגון: חוסים במעונות ללא טיפול שוטף במחלקה - לפחות אחת לשנה).

קבוצה 3. תיקים לטיפול ברמת אינטנסיביות נמוכה

לקוחות שקיבלו סיוע במחלקה ואשר קיימו במשך 3 חודשים האחרונים קשר עם העו"ס בתדירות של לא יותר מאשר פעם בחודש.

קבוצה 4. תיקים לטיפול ברמת אינטנסיביות גבוהה

לקוחות שקיבלו סיוע מהמחלקה ואשר קיימו במשך 3 חודשים אחרונים קשר עם העו"ס בתדירות של פעמיים לחודש ויותר.

(אין קבוצת מיון המרכזת "סיוע חומרי" בלבד).

5.4 החלטה על מיון היחידה

א. עדכון התיקים יתבסס על סמך הידע המצוי בתיקי הלקוחות, או ידע זמין אחר הנמצא במחלקה בעת המיון ולא על בסיס ההתפתחויות החזויות.

ב. אין לשלב בתהליך המיון:

- (1) תהליך אבחון מקיף
- (2) אבחון המשפחה לקביעת תכנית טיפולית
- (3) קביעת זכותו של הפונה לעזרה כלשהי

ג. אם ימצאו תיקים שטרם דווח עליהם, יש לדווח למשרד הרווחה.

ד. אם ימצאו תיקים באלפון אשר אינם מוכרים למחלקה, יש לדווח עליהם כמבוטלים.

ה. התיקים שעוברים מרשות לרשות עקב שינוי מקום מגורים של

המשפחה, אינם נכללים במיון מאחר והם נרשמים כנסגרים עקב מעבר - עם המעבר.

ו. האחראי יבדוק ויוודא שהמגנזה כשירה לקלוט תיקי לקוחות בעקבות המיון (ראה הוראה 1.24 בתע"ס).

6. דיווח והסקת מסקנות

6.1 האחראי למיון יודא באמצעות ראשי הצוותים ביצוע מיון תיקים בהתאם להנחיות.

6.2 מנהל המחלקה יבחן התפלגות הטיפול בלקוחות בין הצוותים בהתייחס למספר העובדים בכל צוות, ינתח הממצאים יחד עם חברי הצוות הבכיר ובהתאם יקבע:

א. חלוקת כ"א בין הצוותים.

ב. תחום האחריות הגיאוגרפית של הצוותים (היינו: שינוי במספר המטופלים בכל צוות).

ג. הלימה בין השירותים הקיימים במחלקה והיקפם לבין צרכי האוכלוסייה כפי שהתגלו במיון (הרחבה ו/או העמקה או צמצום של כל שירות ושירות).

ד. תכנון פיתוח שירותים חדשים ברשות לצורך מתן תשובה לצורכי האוכלוסייה כפי שאותרו במיון.

ה. מסקנות אחרות לפי שיקול דעתו.

הממצאים מביאים בחשבון היקף משימות וצרכי טיפול באוכלוסייה שפנתה למחלקה, אך אינם מביאים בחשבון צרכי טיפול באוכלוסייה הפוטנציאלית שלא פנתה למחלקה, או שלא אותרה. כמו כן, אין הממצאים מביאים בחשבון היקף משימות לפעולה קהילתית.

6.3 מנהל המחלקה יודא שראשי הצוותים יווסתו מחדש הטיפול בלקוחות בין עו"ס בכל צוות וצוות בהתאם לממצאי המיון.

7. בקרה

מפקחי המשרד במחוזות ועובדי הביקורת הפנימית יודאו יישום הוראה זו.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

[illegible]

המחלקה לשירות המבחן
משרד העבודה והרווחה
ישראל

$\begin{array}{ccccccc}
+ & + & + & + & + & + & + \\
| & | & | & | & | & | & | \\
+ & + & + & + & + & + & + \\
(1 & - & - & - & - & - & 3)
\end{array}$

UNCLAS FROTH

-
 +-----+
 + | | +
 +-----+
 (9--11)

[illegible]

נספח א' (1.21)

נספח ב' (1.21)

סמל

מהות נזקקות

01	תקין
10	חוסר הכנסה מעבודה
11	היעדר יציבות תעסוקתית
12	בעיות הנובעות מרמת הכנסה נמוכה או מירידה ברמת ההכנסה
13	זקן סיעודי
14	ניהול לקוי של משק בית
15	חוסר הכשרה מקצועית או היעדר אבחון מקצועי
16	בעיות הנובעות מזקנה
17	בעיות הנובעות ממחלות אקוטיות/כרוניות (למעט בריאות הנפש)
18	בעיות הנובעות ממומים ומגבלות פיזיים (נכות)
19	חינוך ובעיות התנהגות ילדים (למידה, התנהגות בביה"ס, בבית ובסביבה)
20	אבטלה זמנית
21	בעיות דיור
22	בעיות תפקוד האם
23	בעיות תפקוד האב
24	פיגור שכלי
25	בעיות יחסים בין הורים לילדים
26	בעיות יחסים בין הילדים
27	בעיות אישות
28	מחלות נפש מאובחנות
29	אלימות במשפחה
30	יחסים מעורערים עם הסביבה והקהילה
31	תפקוד לקוי בעבודה
32	אלכוהוליזם
33	קלפים והימורים
34	זנות, סרסרות
35	התמכרות לסמים
36	עבריינות
37	בעיות הנובעות מהיות בודד/ה מטופל/ת בילדים קטינים
38	מעצר או מאסר
39	יתמות
40	אחר
42	נערה במצוקה
43	בודד שאינו יכול לטפל בעצמו (לרבות זקן, זקנה, אלמן או אלמנה)
44	קשיי השמה כרוניים
45	הפרעות התנהגות שאינן מחלות נפש

מהות נזקקות

סמל

46	בעיות הנובעות משכול במשפחה
47	אלימות נגד נשים
48	אלימות נגד ילדים
49	אלימות אחים
50	בדידות
51	אי קליטה חברתית (קיבוץ או מושב)
52	בעיות בתקשורת בקליטה (עליה)
53	נערים ללא מסגרת קבועה כלשהי
54	אוטיזם
55	ילד נטוש
56	קשיים בגין מצב בטחוני זמני

קבוצת מיון

סמל

1	תיקים בגניזה
2	תיקים לבקרה קבוצתית
3	תיקים לטיפול ברמת אינטנסיביות נמוכה
4	תיקים לטיפול ברמת אינטנסיביות גבוהה

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 5.16 (הוראה 16 לפרק 5 בתע"ס) מס' עמודים: 8

תאריך תחולה: 1.1.2009 תאריך פרסום: י"ט בחשון תשס"ט
17 בנובמבר 2008

שירותי שיקום לילדים ולנוער בקהילה בגילאי 0-21

=====

1. כללי

- 1.1 ההוראה הזאת מבטלת את הוראה 5.16 מיום 1.5.1997, ומתעדכנים בה סכומי השתתפות ההורים במטפח לילדים.
- 1.2 הוראה זו באה להסדיר מתן שירותים תומכים לילדים ונוער עם נכות המתגוררים בקהילה.
- 1.3 מטרת השירותים לאוכלוסיה זו הינה להביא את הילד/נער ומשפחתו לתיפקוד מירבי בתחומי החיים השונים ולשפר את איכות חייהם, לחזק את המערך המשפחתי, ולמנוע ככל האפשר הוצאת ילד/ה נער/ה עם נכות מביתו/ה.
- 1.4 האחריות לטיפול ולשיקום של אוכלוסיה זו חלה על המחלקה לשירותים חברתיים.

2. אוכלוסיית היעד

ילדים ונוער בגילאי 0-21 עם נכות גופנית, חושית או התפתחותית (להוציא מצבי פיגור, מחלות נפש ואוטיזם).

3. סוגי השרותים

3.1 מטפח

חונך/מטפח הינו אמצעי טיפולי המיועד לסייע לילד/ה לנער/ה עם נכות שלו קשיי תפקוד בתחום האישי, החברתי או הלימודי והזקוק לעתים להעשרה ולחיזוק.

3.2 מטרות עבודת המטפח - עם אוכלוסיית היעד:

לחזק דימוי עצמי
להעשיר ולהרחיב את עולמו
לחזק את תהליך החיברות
לטפח חשיבה ופעילות עצמאית
לשמש דמות לחיקוי והזדהות
לשפר תיפקודים בתחומי חיי היום יום

3.2.1 היקף ומשך פעולתו של המטפח - טווח הזמן שיאושר לתוכנית לא יעלה על 6 חודשים. הארכת תקופה זו תעשה באישור המפקח המחוזי - אך לא תעלה על 12 חודש. המספר המירבי של שעות המטפח 24 שעות חודשיות.

3.2.2 השתתפות הורים

השתתפות הורים עבור מטפח אישי, בהתאם לטבלה להלן:

הכנסה ממוצעת לנפש בנ"ז	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה בה ילד אחד מקבל שירות מטבח	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה לכל ילד ממספר הילדים המקבל שירות מטבח
0 - 5	פטור	פטור
5.01 - 10	10%	10%
10.01 - 20	15%	10%
20.01 - 25	25%	15%
25.01 - 30	50%	25%
30.01 - 40	75%	50%
40.01 - ומעלה	100%	100%

3.3 נסיעה או הסעה לילדים עם נכות

3.3.1 סיוע זה אינו חל עד ילד 0-18 או בוגר 18-21 אשר מוסע למסגרת חינוכית בתוקף חוק חינוך חובה או חוק חינוך מיוחד, אשר הוא, הוריו או אפוטרופסו מקבל עבורו קיצבת ניידות מהמוסד לביטוח לאומי או קצבת שרותים מיוחדים.

3.3.2 הסיוע יינתן למימון הסעה של ילד למסגרת טיפולית/שיקומית:

- ילד בגיל 0-3 השוהה במסגרת יומית (משפחתון, מעון יום, מרכז להתפתחות הילד, מיח"א וכו').
- ילד, בגיל 3-21, השוהה במסגרת טיפולית שיקומית בשעות שלאחר סיום חוק חינוך מיוחד (מועדוני טיפולית, צהרון, מתנ"ס, מועדון חברתי וכו').
- אחר, באישור המפקח המחוזי של שרות השיקום.

3.3.4 נוהלי אישור הסעות:

- הרשות המקומית אחראית לביצוע ההסעה.
- הצורך בהסעה ייקבע ע"י העובד המטפל של המחלקה לש"ח.

- אישור ההסעה ע"י המפקח המחוזי של שרות השיקום.
- במקרים חריגים רשאי מפקח השירות לשיקום לאשר מלבד הסעה גם מלווה.
- השתתפות המחלקה לש"ח לא תעלה על סכום השווה ל-7 נקודות זיכוי.

3.3.5 השתתפות הורים והשתתפות עצמית

ילד או בוגר נכה אשר הוא או הוריו או אפוטרופסו אינו מקבל רכב או קצבת ניידות או קצבת שירותים מיוחדים, ההשתתפות בהוצאות נסיעה תהיה בגובה של נסיעה בתחבורה ציבורית הלוך ושוב ממקום מגורי החוסה למסגרת היומית, לכל יום במסגרת, במכפלה של ימי השהות בחודש.

3.4 נופשון

3.4.1 נופשון היא מסגרת המאפשרת להורים, בני זוג או אפוטרופוס של ילדים עם נכות לצאת לחופשה כאשר בן המשפחה עם נכות מקבל טיפול במסגרת מקצועית מוכרת.

3.4.2 במסגרת הנופשון יכול הילד/ה הנער/ה לשהות עד 15 יום בשנה ו/או כקליטת חרום עד 30 יום בשנה.

3.4.3 שרותי הנופשון כוללים אספקת שירותים בסיסיים (אוכל, שתיה, חימום וקירור וכ"ו) ופעילויות בתחום החברתי והתרבותי.

3.4.4 התוכנית ליציאה לנופשון תוגש ע"י עו"ס המחלקה לש"ח, לאחר אישור המפקח המחוזי תתואם הקליטה ע"י העו"ס עם מנהל המסגרת.

3.4.5 השתתפות הורים והשתתפות עצמית

א. חניך הגר בבית הוריו ישולם עבורו 50% מגובה קצבת הנכות בחישוב ימי שהותו בנופשו דהיינו יש לחלק את 50% מגובה ההקצבה ל-30 יום כדי להגיע לחישוב יומי).

ב. בנוסף לאמור בסעיף 3.4.5.1 לעיל, רשאי הנופשו לקבל נכים מהורים או ממשפחות אומנה גם ליותר מ-15 יום במקרה כזה ישלמו ההורים או משפחת האומנה את מלוא העלות.

3.5 חוגים, שעות פנאי

3.5.1 סיוע במימון תוכניות הקשורות להעשרה, בילוי שעות הפנאי, טיפוח כשרונות אישיים, ספורט שיקומי וטיפול באומנויות.

3.5.2 הנזקקות לתוכנית תקבע ע"י גורם מקצועי מוסמך ובאישור העו"ס המטפל/ת במחלקה לש"ח.

3.5.3 השתתפות - לא תגבה השתתפות עצמית.

גובה הסיוע לא יעלה על 2 נ"ז לחודש.

3.5.4 השתתפות המחלקה לשרותים חברתיים

א. השתתפות עבור חוגים ובילוי שעות הפנאי עד לגובה המירבי של 2 נקודות זיכוי לחודש.

ב. השתתפות ברכישת אביזרים לילד לפיתוח נטייתו האישית בגובה מירבי של 4 נקודות זיכוי באופן חד פעמי.

4. דיווח

4.1 הדיווח על הוצאות נסיעה או הסעה לילדים עם נכות, חוגים ושעות הפנאי ייעשה ע"י מילוי טופס הוצאות דרך הרשות המקומית ט"ז/17 (נספח א').

4.2 הדיווח על נופשון עפ"י נוהל מסגרות סמל תעריף 5001 או 5002.

4.3 הדיווח על מטפח יהיה במערכת הסמך מקצועית (פירוט דרכי הדיווח בהוראה 3.3 בתע"ס).

5. מיון

המיון הינו מתקנה תקציבית "שיקום נכים בקהילה" 23.06.19.04. אישור כל תכנית שיקומית יהיה כפוף למסגרת התקציב של המחלקה לשרותים חברתיים בשנת תקציב נתונה על פי סיווג.

6. בקרה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת של מפקחיו במחוזות ועובדי האגף לביקורת פנימית.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

דו"ח על ביצוע הוצאות בחודש

המחלקה לשירותים הבריתיים

סמל הארגון:

אל: הלשכה המחזית -

מש"ד העבודה והרווחה

דרי"ח זה מיינע לדרווח על הוצאות בנושא:

[illegible]

תאריך: _____

תאריך: _____

תתימת מנהל המחלקה:

אישור הפיקוח בדפתי ואני מאשר הוציא

תאריך: _____
 חתימה: _____
 שם: _____
 תפקיד: _____

יִדְבָּרֵי הַסֵּבֶר לַמִּילִי הַטּוֹפֵס - מַעֲבֵר לִדְף

נספח א' (5.16)

הטופס נועד למילוי פרטים על הוצאות לכל הפעולות כולל פעולות קהילתיות.

הוצאות למילוי הטופס

1. למלא כל סוג עזרה מפרט תקציבי אחד בדרך נפרד.
2. הסכום לתשלום שירשם בעמוד י"ד שווה לעלות העזרה פחות השתתפות הפונה ששולמה ישירות לספק.
3. בעת תשלום לספק ו/או גותן שירות, יש לנכות מס הכנה במקור, כמקובל.
4. אין לתת לפונה תשלומים דרך הרשות במשך יותר מחודש אחד, אלא אם אין אפשרות לדווח בקבצים הממוכנים בענין.
5. מילוי הטופס יעשה ע"י עובד מינהל וזכאות, ומתוך הכתוב בטופס הוחלטה נטי"ז 18.
6. טופס שלא ימולא כראוי, יוחזר ולא יטופל.
7. כאשר פונה משלם השתתפותו בהוצאות ישירות לגזברות הרשות המקומית, או כאשר למחלקה לשי"ח הכנסות אחרות לא ימולא בטופס זה טורים יב, יג, יד, סיכום טור י' (כאשר מדווח על הוצאות) וסיכום טור י"א (כאשר מדווח על תקבולים בהשתתפות בהוצאות הנ"ל, או בהשתתפות בחוצאות אחרות שבוצעו בקבצים ממוכנים) ירשמו בטופס ד"רכוז הוצאות המחלקה לשי"ח ע"י הרשות כדלהלן:
  - א. הוצאות - עמודות הוצאות הלשכה.
  - ב. תקבולים - עמודות 37-47: השתתפות צד ג'.
8. כאשר הפונה משלם השתתפותו ישירות לגותן השירות (ספק) לא ימולאו בטופס זה טורים י' וי"א. סיכום טור י"ד בלבד ירשם בטופס ריכוז הוצאות הרשות בעמודות הוצאות הלשכה.
9. כאשר מדווח על הוצאה כגון פעילות קהילתית/קבוצתית, הדווח ימולא בכל העמודות פרט לעמודות ג' ו (בעמודה י"ד ימולא הסכום ששולם ע"י המחלקה לשי"ח לספק, גם כאשר אין השתתפות פונה).
10. יש להקפיד על ביצוע דווח ההוצאות עפ"י הוראות התע"ס.
11. תמונה:
  - א. מקור + עותק 1 - ראש ענף (תקציב רשויות מקומיות).
  - ב. עותק 2 - המחלקה לשי"ח (עובד מינהל וזכאות).
  - ג. עותק 3 - גזבר הרשות המקומית.

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 8.34 (הוראה 34 לפרק 8 בתע"ס) מס' עמודים: 14

תאריך תחולה: 1.1.2009 תאריך פרסום: י"ט בחשון תשס"ט
17 בנובמבר 2008

סל שירותים לילדים בקהילה =====

1. כללי

1.1 ההוראה הזאת מבטלת את הוראה 8.34 מיום 22.12.1999, ומתעדכנים בה סכומי השתתפות ההורים במטפח לילדים.

1.2 שירותים קהילתיים לילדים ניתנים באמצעות גורמים שונים בקהילה כגון: רשויות מקומיות, ארגוני נשים ומתנ"סים. השירותים ניתנים בתאום עם המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית. הילדים מופנים למסגרות בידי העובד הסוציאלי המטפל במשפחה או ועדת החלטה. ההוראה הזאת מתייחסת לסל השירותים לילדים בקהילה.

2. אוכלוסיית היעד

השירותים ניתנים לילדים בגילים 0-18. לכל שירות בניפרד נקבעת אוכלוסיית היעד שלה הוא ניתן.

3. תכניות טיפוליות

ברשויות המקומיות מופעלות כמה חלופות טיפוליות, המתואמות לצורכי הילדים לפי נזקקותם וגילם. מקצת של התכניות מופעלות במסגרת הסל.

התכניות הטיפוליות המופעלות במסגרת הסל

3.1	מועדוניות ביתיות	- עיין הוראה 8.31 בתע"ס
3.2	מועדוניות טיפוליות	- עיין הוראה 8.30 בתע"ס
3.3	חממות	- מפורסם בהוראה הזאת
3.4	תכנית "אוריון"	- מפורסם בהוראה הזאת
3.5	תכנית "הקן"	- מפורסם בהוראה הזאת
3.6	מטפח	- מפורסם בהוראה הזאת
3.7	שחקית	- מפורסם בהוראה הזאת

4. הפעלת הסל

כל מחלקה לשירותים חברתיים מקבלת בתחילת שנת התקציב הקצבה לפעולות שבמסגרת הסל מתקנה תקציבית "פעולות לילדים בקהילה". מנהל המחלקה לשירותים חברתיים בוחר מבין התכניות המנויות בסעיף 3 לעיל את המתאימות לאוכלוסייה שבטיפולו, בכפיפות למגבלות התקציב.

5. תכנית "אוריון"

5.1 מטרת התכנית

התכנית מיועדת לשפר את יחסי הגומלין בחיק המשפחה, לשפר את התייחסות בני המשפחה זה לזה, לפי הצרכים האישיים של כולם, להפעיל את הכוחות החיוביים במשפחה ולשפר הדימוי העצמי של כל פרט.

משך התכנית - ארבעה חודשים.

5.2 אוכלוסיית היעד

- א. משפחות שבהן ילדים בגיל הרך, שנתעוררו בהן קשיים ביחסי הורה-ילד.
- ב. משפחות שנשקל בנוגע אליהן סידור חוץ-ביתי לילד, אך עדיין נעשים נסיונות למצוא לו פתרונות בקהילה.
- ג. ילדים שכבר הוחלט להוציאם מהבית ומפנים אותם לתכנית הזאת בנסיגה אחרון למנוע את הצורך בהוצאתם.

5.3 הפעלה

כחלק מהתכנית, העובד הסוציאלי מבקר בבית המשפחה בשעות שונות של היום ומסריט באמצעות מצלמת וידאו את המתרחש במשפחה כמה דקות. הקרנת הסרט להורים מאפשרת להתייחס באופן חזותי לתקשורת בין בני המשפחה. כך אפשר לחזק התנהגויות חיוביות או לסייע למשפחה לפתח דפוסי התנהגות חדשים התורמים לתקשורת חיובית. לעובדים הסוציאליים המועסקים בתכנית "אוריון" ניתנת הדרכה שוטפת ממרכז התכנית. במסגרת ההדרכה מנתחים יחד את הסרט ומחליטים אילו קטעים להקרין כדי לחזק את תפקוד המשפחה.

5.4 עובדים

ההדרכה לעובדים ניתנת בידי מדריכים המשתתפים בקורס הכשרה של 120 שעות, בבית הספר המרכזי לשירותים חברתיים ובו ניתן הבסיס העיוני, ומוקנים עקרונות התכנית ומיומנויות להדרכתם של העובדים הסוציאליים.

העסקת עובד תאושר בהיקף של חצי משרה, אם הפרוייקט מופעל לארבע-עשרה משפחות.

5.5 ציוד חד-פעמי

בתחילת הפעולה תרכוש הרשות המקומית 2 מצלמות וידאו, ו-30 קלטות וידאו ותבטח את המצלמות.

6 תכנית "הקן"

6.1 מטרת התכנית

התכנית מיועדת לסייע למשפחות מנוכרות שאינן משתפות פעולה בקלות עם עובדים סוציאליים, כדי להבטיח את נכונותם להיעזר בשירותים המקובלים (כגון תחנה לבריאות המשפחה).

6.2 אוכלוסיית היעד

התכנית הוכנה למשפחות מנוכרות שאינן משתפות פעולה ובהן ילדים בגיל הרך, הנמנעות משמוש בשירותים המקובלים, עקב התנגדות או חוסר הבנה כיצד להגיע אליהם. במשפחות אלה הצרכים של הילדים אינם מסופקים ולכן רבים מהם פגועים או נמצאים בסכנה.

ההפעלה נעשית בידי מתנדבים.
המתנדבים הם בני גילים שונים ובעלי רקע שונה. הם מקבלים הכשרה של חמישה שבועות ובה הם לומדים על צורכי ילדים ועל משפחות מנוכרות. המתנדבים מקבלים חיזוק לצורך להיות "חברים" ולא "מדריכים" ומבקרים בבתי המשפחות לפחות פעם בשבוע. בעתות משבר הביקורים תכופים יותר ואם צריך, אפילו מדי יום ביומו. המתנדבים מקדישים מזמנם למשפחה ומפתחים אתה קשר ידידותי בלתי רשמי.

במקרה של התעוררות בעיה ביחסי הילד וההורה, המתנדבים מציעים תמיכה רגשית ופתרונות מעשיים להתמודדות עם הקושי. רכו ההדרכה מדריך אותם ותומך בהם אישית וכן נותן הדרכה קבוצתית, שבה יש תמיכה הדדית של המתנדבים עצמם.

באמצעות הקשר עם המתנדב, ההורים נפתחים לאפשרות של קבלת עזרה מהסביבה. במקצת המקרים אפשר בדרך הזאת למנוע את הוצאת הילד מהבית. כמו-כן, מועבר מתחילה המסר שגם המשפחות המקבלות כיום עזרה, יכולות בבוא היום להפוך לנותני עזרה. בזכות הגישה הזאת הולכים ומתרבים המתנדבים שבעבר נעזרו בתכנית.

6.4 עובדים

הדרכת המתנדבים נעשית בידי רכו ההדרכה.
העסקת הרכו תאושר בהיקף של חצי משרה אם הפרוייקט מופעל ל-25 משפחות ומעלה (התשלום כלול בתעריף).

7. חממות

7.1 מטרת התכנית

מטרת התכנית לשלב ילדים, פגועים או בסכנה, ממשפחות רב בעייתיות הסובלים מקשיי השתלבות במשפחה ובקהילה.
התכנית מיועדת לשפר ולהעמיק את מעורבות ההורים בטיפול בילדיהם, ולפרוץ את מעגל הכשלון, הדחייה וההאשמה שהילדים וההורים חווים, להציע להם הזדמנות לשנות את הדפוס הישן ולהתנסות בדפוס חדש המותאם לצורכיהם ויכולתם. רוב הילדים מופנים לחממה כחלופה להוצאה מן הבית.
משך התכנית שנת לימודים אחת.

7.2 אוכלוסיית היעד

- א. משפחות ובהן ילדים בגילים 5-10 המועמדים להוצאה מהבית, כדי להעניק להם ולהוריהם עוד סיכוי להישאר במסגרת הקהילה.
- ב. משפחות שמאופיינות במערכת יחסים קשה בין הורים לילדים ושהן חוו הילדים דחייה וחוסר עניין מצד ההורים, הזנחה פיסית ולעיתים אף התעללות גופנית.
- ג. משפחות שילדיהן סובלים מהפרעות התנהגות ומתגובות חריגות ובלתי מסתגלות.
- ד. משפחות שקיימת בהן אינדיקציה ולו גם הקלה ביותר, שיש נכונות מצד ההורים והילדים להשתלב במסגרת ולהשתתף בעשייה.

7.3 גודל הקבוצה

מספר הילדים בחממה הוא 5.
כדי לממש את מטרות התכנית במלואן, אין להגדיל את מספר הילדים, או לגרוע ממנו.

7.4 ה פ ע ל ה

התכנית מפעילה משפחות המקבלות לביתן חמישה ילדים כל אחת. הילדים באים בשעה 13.00 ושוהים עד השעה 19.00.

העובד הסוציאלי מלווה את "החממה", מדריך את המטפלת, ומשתתף השתתפות פעילה בטיפול הילדים ובהוריהם. תשומת לב רבה מוקדשת להעמקת מעורבות הורים, למתן הזדמנויות להורים ולקחת אחריות, באופן הדרגתי על הטיפול בילד.

לפי הצורך מתקיימים מפגשים קבוצתיים להורים הביולוגיים ולילדיהם, בנפרד ובמשותף. כמו כן מסייע העובד הסוציאלי למשפחת המטפלת, בהדרכתה והכוונתה באופן שוטף ובמצבים חריגים.

7.5 עו ב ד י ם

העסקת עו"ס ב- 20% משרה (לחמישה ילדים) (התשלום כלול בתעריף)
מטפלת ב- 75% משרה (לחמישה ילדים) (התשלום כלול בתעריף)

8.1 המטרה

השחקיות פועלות להגביר את מודעות האימהות הצעירות לתהליך התפתחותו של התינוק ולקדם את יכולתן לתרום להתפתחות ילדיהן באמצעות משחק.

הן מדריכות את ההורים בעניינים הקשורים לתפקודם כהורים ומקנות להם מיומנות הורות ספציפית.

8.2 אוכלוסיית היעד

השחקיות עובדות עם משפחות צעירות בסיכון שבהן ילדים עד גיל 6, בקהילות בהן לא קיימים שירותי חינוך ומסגרות אחרות לגיל הרך, כשיש חשש, שעקב חוסר גריה מתאים מצד ההורים יגיעו ילדים אלו למצב של פיגור סביבתי ויהיה הכרח להשימם במסגרת החינוך המיוחד.

8.3 הגדרת תפקיד

השחקית היא עובדת סמך-מקצועית המסייעת למשפחות צעירות ומדריכה אותן באמצעות משחקים, באחד או יותר מהתחומים הבאים:

- שימוש במשחק משותף "הורים-ילדים", לחיזוק, להעשרה ולפיתוח מודעות ההורים לחשיבות הקשר עם הילדים;
- שימוש במשחק לשיפור מיומנות הורית ולתקשורת "הורים-ילדים";
- הסברה להורים בחשיבות חשיפת הילד לגירויים חדשים, כתנאי להתפתחותו התקינה והנחיית ההורה בפיתוח גירויים מעין אלו לילדי המשפחה;
- הדרכת ההורים בהכנת משחקים לגירויים והעשרה של הילד;
- לימוד כללי המשחק לשיפור כללי ההתנהגות ולשיפור יכולת החיברות של הילדים;
- עידוד, באמצעות המשחק, להתנסות בקשר חיובי ובונה בין ילדים להוריהם;
- שימוש במשחק לשיפור מיומנויות טכניות ואינטלקטואליות של הילדים.
- שימוש במשחק לעיצוב ההתנהגות ולשינויה ולקידום תהליך החברות התקין של הילדים.

8.4 הפעלת השחקיות בתוך המשפחה

הפעלת השחקיות למשפחה, מיועדת להשלים את התערבות העובד הסוציאלי של המחלקה לשירותים חברתיים, על פי תכנית הטיפול שנקבעה, במילוי משימות מוגדרות בביתה של המשפחה המטופלת. לאחר קביעת הנזקקות, התכנית הטיפולית וקבלת הסכמת המשפחה לכניסת השחקית, על העובד הסוציאלי, להזמין את השירות מאחד הארגונים המעסיקים עובדים סמך-מקצועיים (עיין הוראה 3.3 בתע"ס).

הכול באישור המפקח המחוזי של השירות לילד ולנוער ביישובים בעלי נזקות מוגדרת.

8.5 היקף הפעולות וקביעת משך השירות

על העובד הסוציאלי לקבוע את פרק הזמן שבו תקבל המשפחה את השירות. בכל מקרה, לא יעלה פרק הזמן על ששה חודשים. לאחר מכן, יש לבדוק מחדש את נזקקותה של המשפחה, כדי לקבל החלטה על המשך השירות או סיומו. בכל מקרה, אין לאשר שירות מעבר לשנה. מספר השעות המירבי לחודש למתן שירות של שחקית במשפחה הן 30 שעות.

9. מטפחים

9.1 מטפח אישי לילד

המטפח האישי לילד הוא עובד סמך-מקצועי המסייע לילדים רגילים ולילדים הסובלים מנכות (בגילים 3-18) ולהם קשיי תפקוד בתחום האישי, החברתי או הלימודי, באחד או יותר מהתחומים שלהלן.

- סיוע וחיזוק בתחום האישי: חיזוק הדימוי העצמי, התנסות בקשר עם מבוגר השונה מההורים והמורים, חיזוק של החשיבה ופעילות עצמית, מתן הזדמנויות חיוביות לחיזוק בתחומים שבהם יש לילד כישורים, טיפוח היצירתיות, חיזוק בתהליך ההתבגרות, ומתן דגם להזדהות ולחיקוי.
- סיוע וחיזוק בתחום החברתי: סיפוק גירויים חברתיים, הקניית מיומנויות חברתיות, מניעת התחברויות שליליות, עידוד ליצירת קשר עם חברים ושילוב בקבוצות חברתיות.

- סיוע בהעשרת עולמו של הילד: מתן חוויות וגירויים בביקור בספריות ובקריאת עיתונים, שילוב בפעילויות ספורטיביות, הכרת הסביבה - טיולים וסיורים, טיפוח תחביבים, לימוד משחקים והעשרה באמצעותם, לימוד מוסיקה והאזנה לה, ביקור בהרצאות, שילוב בחוגים;

- שיפור ההניעה (מוטיבציה) הלימודית והרגלי הלמידה: סיוע בהתארגנות בתחום הלמידה, הופעה סדירה בבתי ספר, סיוע בחומר הנלמד, ארגון הזמן ושימוש יעיל בו, שיטות למידה;

- סיוע בקשר הורים-ילדים: מציאת תחומים שבהם הילד וההורים מוצאים מכנה משותף, הצבעה לפני הילד על נקודות חיוביות של ההורים שבהן הילד יכול להתגאות, עידוד ההורים לביצוע משימות הנוגעות לילד לפי יכולתם, הצבעה לפני ההורים על הצדדים החיוביים של הילד (שינויים ושיפורים שחלים במשך הזמן).

מדיניות משרד העבודה והרווחה היא לעודד שיתוף כוחות קהילתיים ולשתתף לטובת האוכלוסיה הנזקקת.

מי יכולים למלא משימות של מטפח אישי?

א. מטפח סטודנט - קבוצה זו כוללת סטודנטים סמינריסטים וכדומה (שיעסקו בתפקיד הטיפוח בשכר).

ב. מטפח תלמיד תיכון - מגיל 16 ומעלה (שיעבדו בתפקיד בשכר). הארגונים רשאים להעסיק לצורך כך עובדים קטינים מגיל 16 ומעלה, בכפוף לחוק עבודת הנוער.

אין לצייר קוים נוקשים בנוגע לסוג האדם שיתאים לעבוד עם ילד בעל איפיונים מסויימים. האישיות, נסיון החיים והגישה לילד הם נתונים בעלי משקל רב לגבי האדם הפועל כמטפח לילד. רצונו לעבוד בשכר או נכונותו לעסוק בתפקיד ללא תמורה כספית, אינם קובעים בנוגע ליכולתו לבצע את התפקיד כראוי. במקרים חריגים, יש מקום לבחור אדם בעל רקע מקצועי מתאים. השאיפה היא להיעזר יותר במתנדבים לסוגיהם.

ג. מטפח - שעבר הכשרה + מודולה של טיפול בילדים.

ד. מטפח מתנדב - קבוצה זו כוללת בני-אדם העוסקים בטיפוח

ילדים על בסיס התנדבותי רגיל: בני-אדם מבוגרים, בעלי ניסיון חיים, "אחים בוגרים", ובני-אדם שנמצאים במסגרת מחייבת של התנדבות; בנות השירות הלאומי, מורות חיילות ותלמידי תיכון בתכנית "המחויבות האישית".

רצוי להעזר ברכזי ההתנדבות המקומיים במחלקות לשירותים חברתיים בגיוס מטפחים על בסיס התנדבותי.

9.1.1 פעולות להכנת המטפחים

הכנת המטפחים שאינם מתנדבים תיעשה בידי הארגון המעסיק (פירוט התכנית עיין בהוראה 3.3 בתע"ס) הכנת המטפחים המתנדבים תעשה בידי המחלקה לשירותים חברתיים. עם כניסת המטפח למשפחה, תצייד אותו המחלקה לשירותים חברתיים במידע הנחוץ למילוי המשימה.

9.1.2 הדרכה תוך כדי עבודה

כל מטפח לילד המועסק בידי ארגון חייב לקבל דרך קבע הדרכה מהארגון המעסיק. על-פי הסכם בין הארגון המעסיק ובין משרד העבודה והרווחה (עיין ההוראה 3.3 בתע"ס). מטפח מתנדב יקבל הדרכה זהה מאת המחלקה לשירותים חברתיים.

9.1.3 הערכות מקצועית וארגונית

א. תכנית טיפול

החלטה בדבר הפעלת מטפח לילד תתקבל לפי תכנית הטיפול, המבוססת על אבחון בעניין המצבים והצרכים של הילד ושל משפחתו. יש לנהוג כך גם כאשר השימוש במענה הזה הוא החלק העיקרי של הטיפול בילד.

ב. פעולות הכנה

יש להכין את הילד ומשפחתו לקראת ביצוע התכנית באמצעות בחינת נכונותו של הילד לעיבוד ציפיותיו מהתכנית. יש לבדוק עם ההורים מהן ציפיותיהם מהתכנית ולהבטיח שיתוף פעולה מצידם, לרבות הסכמתם בנוגע לחלקם בתכנית, למען הילד.

9.1.4 היקף הפעולה והערכה

טווח הזמן הרצוי למתן מטפח לילד הוא 9 חודשים. במקרים מיוחדים אפשר להאריך את הפעולה מעבר לטווח הזה על סמך שיקולים טיפוליים.

הפעולה תוערך לאחר שלושת החודשים הראשונים ולאחר מכן, אחת לחצי שנה בטופס הערכה (עיין נספח א'). המספר המירבי של שעות טיפול לילד הינו 30 שעות לחודש.

9.2 הפעלת מטפח קבוצתי

הילדים בקבוצה הם בגילים 6-15 בעלי אפיונים וצרכים דומים. ואולם עדיף לעבוד אתם בקבוצה של 4-5 ילדים. הגודל הזה מאפשר לשמור על התייחסות אישית לכל ילד מצד המטפח ותוך שימוש בתיווך הקבוצתי.

שתי חלופות להרכבת הקבוצה:

- א. ילדים בני גיל זהה או בטווח גיל קרוב; רצוי לשמור על פער גילים של שנה עד שנתיים.
- ב. מספר אחים באותה משפחה; מטבע הדברים טווח הגילים במשפחה גדול יחסית.

9.2.1 תוכן הפעילות

באופן כללי הפעילות עם קבוצות הילדים מתחלקת לשני תחומים...
א. העשרתי - יצירתי - הנאתי.
ב. לימודי.

בתחום הראשון אפשר לעסוק באחד התכנים והפעולות ששויכו לעבודתו של המטפח האישי, כגון...
- משחקי חברה
- פעולות יצירתיות
- קריאת סיפורים
- טיולים

בתחום הלימודי הכוונה לעבוד עם הקבוצה על עניינים המספקים צורך משותף במישורים שלהלן
- הרגלים לימודיים

- דרכי חשיבה והעשרה לשונית
- הבנת הנקרא
- הרחבת הידע במקצועות מסויימים.

9.2.2 הערכות מקצועית וארגונית

א. תכנית הטיפול

החלטה בדבר הפעלת מטפח קבוצתי והרכב הקבוצה תתקבל לפי תכנית הטיפול של כל ילד בקבוצה. אם הילדים אחים - לפי תכנית הטיפול המשפחתית.

ב. בחירת מטפח קבוצתי

מטפחים קבוצתיים אפשר לבחור מהמטפחים האישיים, אם יש להם נסיון בעבודה עם קבוצות וגישה לנושא.

ג. פעולות של הכנה והדרכה

עקרונית, חלים לגבי המטפח הקבוצתי הכללים המנויים בסעיפים 9.1.1 ו-9.1.2. אולם, יש להוסיף לקבוצות מטפחים זו היבטים יחודיים ההולמים עבודה קבוצתית (עיין הוראה 3.3 בתע"ס, נספח י').

בחלק מהזמן אפשר להתאים את הפעילות לצרכים אישיים של כל ילד וילד בקבוצה. אפשר גם להשתמש בתיווך הקבוצתי כדי לעודד עזרה הדדית בין הילדים בנושא הלימודי.

9.2.3 מקום הפעילות

כאשר לקבוצת ילדים בני גיל זהה, רצוי להתגמש בנוגע למקום המפגש הקבוע: בבית-ספר, במועדון או בבתי הילדים - אם אפשרי. כאשר לקבוצת האחים, רצוי שהמפגשים יהיו בביתם.

בנוגע שתי הקבוצות רצוי לעשות פעולות במקומות אחרים מפעם לפעם (פעילות בגנים וביקורים באתרים מעניינים).

9.2.4 היקף הפעולה

מספר השעות המירבי לעבודה בקבוצה אחת הוא 25 שעות בחודש. הפעילות ככלל מיועדת לשעת אחר הצהריים.

10. השתתפות הורים

10.1 תכנית "החממות"

תחשיב הזכויות נעשה בידי עובד מינהל וזכויות על-פי הכללים המפורטים בהוראה 8.12 בתע"ס.
ההשתתפות תהיה על-פי הטבלה שבהוראה 8.30 בתע"ס "מועדונית אינטנסיבית".

10.2 השתתפות הורים עבור מטפח אישי, בהתאם לטבלה להלן:

הכנסה ממוצעת לנפש בנ"ז	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה בה ילד אחד מקבל שירות מטפח	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה לכל ילד ממספר הילדים המקבל שירות מטפח
0 - 5	פטרור	פטרור
10 - 5.01	10%	10%
20 - 10.01	15%	10%
25 - 20.01	25%	15%
30 - 25.01	50%	25%
40 - 30.01	75%	50%
40.01 - ומעלה	100%	100%

11. דיווח

- הדיווח על רכישת הציוד החד פעמי נעשה דרך הרשות המקומית, על פי הכללים שבהוראה 1.18 בתע"ס.
- לצורך דיווח, יש לפנות למפקח המחוזי של השירות לילד ולנוער לשם פתיחת סמל מסגרת.
- הדיווח על הפעולות תכנית "הקן", תכנית "אוריון" ו"חממות" תעשה על-פי נוהל דיווח מסגרות, על פי סמל תעריף כדלקמן.
תכנית "אוריון" - 6503
תכנית "הקן" - 6504
"חממות" - 6509
- הדיווח על שחקיות ועל מטפח אישי יהיה במערכת הסמך-מקצועית. פרוט הדיווח בהוראה 3.3 בתע"ס.

ה. הדיווח על מטבח קבוצתי יהיה באמצעות "טופס הוצאות לחודש..."
(ט"ז/17).

12. מי מו ן

מימון הפעולה מתקנה תקציבית "פעולות לילדים בקהילה" 23.10.39.44,
על-פי סווג ובהתאם לתקציב המאושר.

13. ב ק ר ה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת של מפקחיו
במחוזות ועובדי האגף לביקורת פנימית.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

נספח א' (8.34)

הערכת הפעולה של המפקח לילד

=====

שם הילד:

1. מצבו של הילד (פרט גם את השינויים אצל ילד אם חלו) _____

_____

2. גישת המשפחה לפעולה (תאר את היחס של ההורים למטפח, את מידת שיתוף הפעולה וכו'): _____

_____

תאריך _____ שם העו"ס המטפל _____ חת"מ _____

בקשה להארכת הטפוח

=====

נימוקים: _____

_____

התכנית - יעדים, פעולות ומשך: _____

_____

חוות דעת ראש צוות/מדריך: _____

_____

שם ותפקיד _____ תאריך _____

הארכה אושרה בתאריך: _____ לתקופה של: _____

הארכה לא אושרה, נימוקים: _____

_____

חת"מ _____ תאריך _____

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 10.3 (הוראה 3 לפרק 10 בתע"ס) מס' עמודים: 11

תאריך תחולה: 1.1.2009 תאריך פרסום: י"ט בחשוון תשס"ט
17 בנובמבר 2008

שירותים בקהילה לאנשים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת השוהים בביתם

=====

1. כללי

1.1 הוראה זו מבטלת את ההוראה מיום 10.4.2007,
ומתעדכנים בה סכומי השתתפות ההורים במטפח אישי.

1.2 משפחה שבתוכה ילד עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת מתמודדת עם קשיים מרובים עם גידולו וחינוכו. מציאות זו מפרה את האיוון בתוך המשפחה בכך שמשאבים נפשיים וחומריים מופנים לטובת הילד עם האוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת על חשבון אחרים במשפחה. מתן שירותי סיוע יאפשרו פיתוח מיומנויות תפקודיות, תקשורתיות וחברתיות של הילד, יאפשרו להשאיר את הילד בחיק משפחתו ובמסגרת הקהילה הנורמטיבית שלו ויאפשר פינוי זמן לבני המשפחה האחרים.

בהוראה זו מפורטים השירותים הניתנים, ההנחיות והנהלים למתן שירותים אלו.

2. אוכלוסיית היעד

אדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת השוהה בביתו שנמצא זכאי לקבלת שירותים ע"י משרד הרווחה. (ראה הוראה 10.1 בתע"ס).

3. סל השירותים

3.1 מטפח אישי

עובד סמך מקצועי המסייע לאדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת להתמודד בחיי היום ויום ולפתח מיומנות תפקודית יומיומית, מיומנות חברתית ותקשורתית ומאפשר לבני המשפחה האחרים זמן פנוי לעצמם.

3.1.1 מטרות

- א. לאפשר לאדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת למצות את יכולתו בצורה המירבית לתפקד בחיי היום יום ובחברה באופן עצמאי.
- ב. לסייע למשפחה לתפקד באופן תקין ככל האפשר.
- ג. לאפשר לאדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת להתגורר במשפחה ובקהילה ככל שיוכל.

3.1.2 הנזקקות לסייע במטפח אישי עפ"י אמות המידה כדלקמן:

- א. רמת המסוכנות לעצמו: התנהגות מסכנת חיים, פגיעה עצמית, גרייה עצמית.
- ב. רמת המסוכנות כלפי הסביבה: תקיפה של הסובבים אותו, גרימת נזק לרכוש.
- ג. תיפקוד יומיומי: זקוק לתמיכה מלאה, בחלק או ברוב התפקודים עפ"י הגיל.
- ד. מערך משפחתי: משפחה חד הורית, הזנחה, תמיכת המשפחה המורחבת.

ה. מספר הילדים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת הגרים בבית.

ו. מספר הילדים עם מגבלות אחרות הגרים בבית

ז. מספר הקטינים הבריאים במשפחה.

נוהל הפעלת עובד סמך מקצועי מפורסם בהוראה 3.3 בתע"ס.

3.1.3 השתתפות הורים -

השתתפות הורים עבור מטפח אישי, בהתאם לטבלה להלן:

הכנסה ממוצעת לנפש בנ"ז	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה בה ילד אחד מקבל שירות מטפח	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה לכל ילד ממספר הילדים המקבל שירות מטפח
0 - 5	פטור	פטור
5.01 - 10	10%	10%
10.01 - 20	15%	10%
20.01 - 25	25%	15%
25.01 - 30	50%	25%
30.01 - 40	75%	50%
40.01 - ומעלה	100%	100%

3.2 מעון יום שיקומי

מעון יום שיקומי הוא מסגרת טיפולית שיקומית עם צוות רב מקצועי הכולל: פסיכולוג, קלינאית תקשורת, מרפאה בעיסוק וכו'. הפועל במסגרת חוג מעונות יום שיקומיים התש"ס-2000.

3.2.1 אוכלוסיית היעד

המעון השיקומי מיועד לפעוטות המקבלים גמלת ילד נכה בגילאי 1-3.

3.2.2 דרכי ההפניה

המחלקה לשירותים חברתיים תפנה לוועדת הערכה מחוזית לקבלת אישור להשמה בצרוף המסמכים הבאים:

- דו"ח סוציאלי
- דו"ח אבחון של המכון להתפתחות הילד
- אישור מביטוח לאומי על קבלת גמלת ילד נכה

3.2.3 תחשיב הזכאות

תחשיב הזכאות יעשה על-פי הוראה 8.12 בתע"ס.

3.2.4 גביית ההשתתפות

השתתפות ההורים תשולם לרשות המקומית

3.3 שילוב ילדים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת בליווי סייעת

3.3.1 מ ט ר ה

לאפשר שילוב הילד במסגרת קהילתית נורמטיבית בקהילה בה הוא גר.

לספק לילד עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת כלים להתפתחותו במסגרת גנית נורמטיבית כלהלן:

- שיפור בתפקוד יומיומי, מיומנויות תקשורתיות וחברתיות אצל הילד.
- שיפור ביחס גומלין בין ילד עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת לבין ילדים אחרים.
- לסייע למשפחה לחזור לתפקוד תקין במידת האפשר.

3.3.2 אוכלוסיית היעד

ילדים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת עד גיל 3 שנים.

3.3.3 דרכי פניה ונוהלי עבודה

הפניה למעונות יום תעשה עפ"י סעיף 5 הוראה 8.39 בתע"ס.

3.3.4 השתתפות הורים

השתתפות ההורים הינה עבור המכסה במעון לפי הכללים המפורטים בהוראה 8.12 בתע"ס.
הורים פטורים מלהשתתף בהוצאה עבור הסייעת.

3.4 מועדוני

המועדונים הנה מסגרת חינוכית טיפולית משלימה לילדים, מתבגרים ובוגרים הפועלת לאחר שעות הלימודים ושעות העבודה במסגרת הקהילה. במועדונים מקבלים החניכים טיפול אישי וקבוצתי לשיפור מיומנות חברתית ותקשורתית לקידום השילוב בקהילה.

3.4.1 מטרות:

- א. שיפור התפקוד האישי והיומי של האוכלוסייה .
- ב. מתן הזדמנות לאוכלוסייה עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת המשולבים במסגרות של החינוך הרגיל או תעסוקה לשהות בחברת השווים.
- ג. לאפשר לילדים להנות ממסגרת חברתית, טיפולית ושיקומית לאחר סיום שעות הלימודים המקובלות.
- ד. לאפשר להורים להתפנות לצורכיהם ולצורכי הילדים האחרים במשפחה.
- ה. להאריך עד כמה שניתן את שהותו של הילד במסגרת משפחתו וקהילתו, ובכך למנוע או לדחות הוצאתו של הילד לסידור חוץ ביתי.

3.4.2 יעדים:

- א. שיפור תפקוד הילדים במיומנויות תקשורתיות וחברתיות.
  - שילוב הילד עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת בפעילות קהילתית.
  - טיפוח קשרים בין אישיים.
  - שיפור מיומנויות ותפקודי חיים בסיסיים.
- ב. מתן מענה לשעות הפנאי עבור ילדים ומתבגרים.
- ג. סיוע והקלה להורים.

3.4.3 זמני הפעלה:

המועדונית תפעל לאורך כל השנה.

דגמים להפעלה:

* שבוע מלא (5 ימים)

* שבוע חלקי - יומיים

* שבוע חלקי - 3 ימים

שעות ההפעלה יהיו משעת סיום הלימודים למשך של 3-4 שעות ביום.

3.4.4 תוכנית הפעילות:

הפעילות תתבצע ע"י צוות רב מקצועי ותכלול טיפול בשיטות ייחודיות לאוכלוסייה עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת, והמתאימות להשגת היעדים.

א. חיזוק מיומנויות תקשורת ושפה.

ב. פעילות חברתית.

ג. מגוון חוגים ותרפיות.

ד. תוכניות שילוב בקהילה.

3.4.5 השתתפות הורים:

א. עבור ילדים עד גיל 18 - עפ"י הכללים בהוראה 10.2 בתע"ס.

ב. עבור ילדים מעל גיל 18 - 10% מגובה קצבת הנכות;

דרגה = 48.

3.5 מגבלה

אדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת יוכל להנות משירות של מטפח אישי או מועדונית. לא ניתן לאשר מטפח אישי או מועדונית באותה תקופת זמן.

3.6 קייטנה

הקייטנה מופעלת ע"י ארגון מפעיל ומיועד לילדים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת בגילאי 3-21 השוהים בביתם למשך 4-5 ימים בשנה.

4. דיווח

- 4.1 הדיווח למטפח אישי יהיה בסוג טיפול 10, ולסייעת לשילוב ילדים יהיה בסוג טיפול 50 על גבי טופס הזמנת שירות סמך מקצועי (נספח א') למערכת הסמך מקצועית.
- 4.2 הדיווח על מועדונית, מעון יום שיקומי וקייטנה יהיה על גבי טופס "החלטה על השמה" (נספח ב') ו"טופס השמה למסגרת" (נספח ג') במסגרת מערכת המסגרות.

5. מימון

- 5.1 המימון יהיה בהתאם לתקציב המאושר ועפ"י הסיווג כדלקמן:
- א. מימון מטפח אישי וסייעת לשילוב ילדים חריגים מתקנה תקציבית הדרכה, ייעוץ וטיפול בהורים ובילדיהם 23.08.81.04.
- ב. הדיווח על סידור במועדונית יהיה מתקנה תקציבית "מועדניות לילדים" 23.08.81.06. על-פי התעריפים המופיעים בנספח ד' להוראה זו בחוברת התעריפים.
- ג. המימון עבור מעון יום שיקומי יהיה מתקנה תקציבית "מעונות יום שיקומיים" 23.08.81.09.
- ד. המימון עבור קייטנה יהיה מתקנה תקציבית "נופשונים וקייטנות" 23.08.81.11. על-פי התעריפים המופיעים בנספח ד' להוראה זו בחוברת התעריפים.

6. ב ק ר ה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת של מפקחיו
במחוזות ועובדי האגף לביקורת פנימית.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

נספח א' (10.3)

אזהרה!
טופס זה "מכיל מידע מוגן"
לפי חוק הגנת הפרטיות,
המשרד שלא כדין עובר עבירה

טופס הזמנת שירות סמך-מקצועי (יכולה ב-4 עותקים)

חלק א'

יעד הטופס: ☐ הזמנת שירות (עד 6 חודשים) ☐ שינוי/הארכה בהזמנת שירות ☐ המתנה לשירות ☐ ביטול הזמנת שירות

1. הזמנת שרות מארגון: _____ שם הארגון _____ סמל הארגון _____

2. פרטי המחלקה לשי"ח המזמינה: _____ שם המחלקה _____ סמל _____ אזור _____ צוות _____ פרטי העניין המטפל: _____ שם מרטי _____ שם משפחה _____ מספר _____

3. פרטי הלקוח: _____ שם משפחה _____ שם פרטי _____ מסי' זהות: _____ תאריך לידה: _____

4. כתובת הלקוח: _____ רחוב _____ בית מסי' _____ כניסה _____ קומה _____ דירה מסי' _____ שכונה _____ ישוב _____ מיקוד _____ מסי' טלפון קידומת _____ אוטובוס מסי' _____

חלק ב'

סמן ב- ☐ ליד האפשרויות/הזמנות (אפשר לסמן עד 3 אפשרויות בלבד)

(אפשר לסמן עד 3 אפשרויות בלבד)

סוג הטיפול	יעדי הטיפול	סיבות להזמנה
01 סומכת למשפחה	01 ניהול משק בית תקין	01 לקיט בניהול משק הבית
02 מטפלת בית	02 הקניית מיומנויות בניהול ילדים	02 לקיט בתפקוד חירי
03 עזרה בניהול משק בית	03 הקניית מיומנויות בחינוך ילדים	03 קשיים בקשר עם סוכנויות בקהילה
04 טיפול אישי	04 עצמאות בקיום קשר עם סוכנויות בקהילה	04 קשיים בקשרים חברתיים
05 טיפול כוללני	05 הסתגלות ושילוב חברתי	05 לקיט תפקוד בנן מזהל, נבזת או מעור
06 מסייע שיקומי	06 טיפול אישי נאות	06 חודר אס מרובז
07 סיוע שילוב ילדים חריגים במסגרת יומית	07 הקניית מיומנויות בתפקוד יום יומי	07 תולת בחלת בביצוע פעולות יום יומיות
08 מטפח לילד	08 שיפור רשמיה בתפקוד המשפחה	08 לקיט מנעש בתפקוד המשפחה
09 שחקית למשפחה	09 שמירת תפקוד המרט	09 קשיי בתשלוב ילד חריג
10 טיפול באוטוסיסים	10 טיפול וסיוע לילד עיי גריה וטיפול	10 קשיי בתשלוב ילד חריג במסגרת הילה
23 עזרה בניהול משק הבית זקן	11 שילוב הילד החריג במסגרת רגילה	11 קשיי בתפקוד ילד בחיבת אישי, חברתי או למדתי
24 חסיד אומות העולם		
25 טיפול כוללני זקן חסיד אומות העולם		
28 מטפח לילד "עם הנגים לקהילה"		
38 מטפח לילד "קהילה 2000"		
29 שחקית "עם הנגים לקהילה"		
39 שחקית "קהילה 2000"		

שבת	א	ב	ג	ד	ה	ו
משעה						
עד שעה						
משעה						
עד שעה						

מקסימום שעות טיפול לחודש _____

מקסימום שעות טיפול לשבוע _____

השתתפות הלקוח (ב-%) _____

משפחות	1	2	3
יום			
לילה			
שבת/חג			

מועד מתן השירות: _____ שנה _____ חודש _____ יום _____

תאריך התחלה: _____ שנה _____ חודש _____ יום _____

תאריך סיום: _____ שנה _____ חודש _____ יום _____

חלק ג'

משימות עיקריות בתכנית הטיפול: _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

חתימת העניין המטפל: _____ תאריך: _____

חתימת המחלקה: _____

חתימת הארגון: _____

אני הח"מ מאשר/ת הזמנת השירות במחלקה לשרותים חברתיים: _____ (יש לודא הטבעת חותמת וחתימת המאשר על כל העותקים)

שם המאשר: _____ תפקיד: _____

תאריך: _____ חתימה: _____

* המאשר מסל/ת המחלקה לשרותים חברתיים או מי שהוסמך על ידו

חלק ד'

אני הח"מ מאשר/ת קבלת הזמנת השירות: _____ (יש לודא הטבעת חותמת וחתימת המאשר על כל העותקים)

שם המאשר: _____ תפקיד: _____

תאריך: _____ חתימה: _____

* המאשר - גורם המורשה מטעם הארגון

נספח ג' (10.3)

אזהרה
טופס זה מכיל מידע מן
לפי חוק הגנת הפרטיות
המסווג של כדן עונש עבירה

אין להכניס טעויות ותיוגים בטופס
זה. טופס שהוכנס בו שגיאות על ידי
המען או כל גורם אחר לא יקלט
ותמור ללשכה הממונה לביקורת

השמה למסגרת

סוג העדכון - ☐ תעריף ☐ תאריך עזיבה
תאריך נמר התחייבות ☐ תאריך נמר התחייבות
סעיף תקציבי מיחד ☐ השתתפות ☐

משרד העבודה והרווחה
האגף למערכות מידע וענאי
מערכת מס"ר

האילונו לקלוט את המושגים במסגרתכם
ואנו מתחייבים לשאת בתשלום עבור
על פי הנחיות משרד העבודה והרווחה.

תחביר למסגרת ומחשבים

סוג העדכון	מספר העדכון	שם מסגרת	סוג העדכון	מספר העדכון	שם מסגרת
01	0	0	01	0	0
02	1	1	02	1	1
03	2	2	03	2	2
04	3	3	04	3	3
05	4	4	05	4	4
06	5	5	06	5	5
07	6	6	07	6	6
08	7	7	08	7	7
09	8	8	09	8	8
10	9	9	10	9	9
11	10	10	11	10	10
12	11	11	12	11	11
13	12	12	13	12	12
14	13	13	14	13	13
15	14	14	15	14	14
16	15	15	16	15	15
17	16	16	17	16	16
18	17	17	18	17	17
19	18	18	19	18	18
20	19	19	20	19	19
21	20	20	21	20	20
22	21	21	22	21	21
23	22	22	23	22	22
24	23	23	24	23	23
25	24	24	25	24	24
26	25	25	26	25	25
27	26	26	27	26	26
28	27	27	28	27	27
29	28	28	29	28	28
30	29	29	30	29	29
31	30	30	31	30	30
32	31	31	32	31	31
33	32	32	33	32	32
34	33	33	34	33	33
35	34	34	35	34	34
36	35	35	36	35	35
37	36	36	37	36	36
38	37	37	38	37	37
39	38	38	39	38	38
40	39	39	40	39	39
41	40	40	41	40	40
42	41	41	42	41	41
43	42	42	43	42	42
44	43	43	44	43	43
45	44	44	45	44	44
46	45	45	46	45	45
47	46	46	47	46	46
48	47	47	48	47	47
49	48	48	49	48	48
50	49	49	50	49	49
51	50	50	51	50	50
52	51	51	52	51	51
53	52	52	53	52	52
54	53	53	54	53	53
55	54	54	55	54	54
56	55	55	56	55	55
57	56	56	57	56	56
58	57	57	58	57	57
59	58	58	59	58	58
60	59	59	60	59	59
61	60	60	61	60	60
62	61	61	62	61	61
63	62	62	63	62	62
64	63	63	64	63	63
65	64	64	65	64	64
66	65	65	66	65	65
67	66	66	67	66	66
68	67	67	68	67	67
69	68	68	69	68	68
70	69	69	70	69	69
71	70	70	71	70	70
72	71	71	72	71	71
73	72	72	73	72	72
74	73	73	74	73	73
75	74	74	75	74	74
76	75	75	76	75	75
77	76	76	77	76	76
78	77	77	78	77	77
79	78	78	79	78	78
80	79	79	80	79	79
81	80	80	81	80	80
82	81	81	82	81	81
83	82	82	83	82	82
84	83	83	84	83	83
85	84	84	85	84	84
86	85	85	86	85	85
87	86	86	87	86	86
88	87	87	88	87	87
89	88	88	89	88	88
90	89	89	90	89	89
91	90	90	91	90	90
92	91	91	92	91	91
93	92	92	93	92	92
94	93	93	94	93	93
95	94	94	95	94	94
96	95	95	96	95	95
97	96	96	97	96	96
98	97	97	98	97	97
99	98	98	99	98	98
100	99	99	100	99	99
101	100	100	101	100	100
102	101	101	102	101	101
103	102	102	103	102	102
104	103	103	104	103	103
105	104	104	105	104	104
106	105	105	106	105	105
107	106	106	107	106	106
108	107	107	108	107	107
109	108	108	109	108	108
110	109	109	110	109	109
111	110	110	111	110	110
112	111	111	112	111	111
113	112	112	113	112	112
114	113	113	114	113	113
115	114	114	115	114	114
116	115	115	116	115	115
117	116	116	117	116	116
118	117	117	118	117	117
119	118	118	119	118	118
120	119	119	120	119	119
121	120	120	121	120	120
122	121	121	122	121	121
123	122	122	123	122	122
124	123	123	124	123	123
125	124	124	125	124	124
126	125	125	126	125	125
127	126	126	127	126	126
128	127	127	128	127	127
129	128	128	129	128	128
130	129	129	130	129	129
131	130	130	131	130	130
132	131	131	132	131	131
133	132	132	133	132	132
134	133	133	134	133	133
135	134	134	135	134	134
136	135	135	136	135	135
137	136	136	137	136	136
138	137	137	138	137	137
139	138	138	139	138	138
140	139	139	140	139	139
141	140	140	141	140	140
142	141	141	142	141	141
143	142	142	143	142	142
144	143	143	144	143	143
145	144	144	145	144	144
146	145	145	146	145	145
147	146	146	147	146	146
148	147	147	148	147	147
149	148	148	149	148	148
150	149	149	150	149	149
151	150	150	151	150	150
152	151	151	152	151	151
153	152	152	153	152	152
154	153	153	154	153	153
155	154	154	155	154	154
156	155	155	156	155	155
157	156	156	157	156	156
158	157	157	158	157	157
159	158	158	159	158	158
160	159	159	160	159	159
161	160	160	161	160	160
162	161	161	162	161	161
163	162	162	163	162	162
164	163	163	164	163	163
165	164	164	165	164	164
166	165	165	166	165	165
167	166	166	167	166	166
168	167	167	168	167	167
169	168	168	169	168	168
170	169	169	170	169	169
171	170	170	171	170	170
172	171	171	172	171	171
173	172	172	173	172	172
174	173	173	174	173	173
175	174	174	175	174	174
176	175	175	176	175	175
177	176	176	177	176	176
178	177	177	178	177	177
179	178	178	179	178	178
180	179	179	180	179	179
181	180	180	181	180	180
182	181	181	182	181	181
183	182	182	183	182	182
184	183	183	184	183	183
185	184	184	185	184	184
186	185	185	186	185	185
187	186	186	187	186	186
188	187	187	188	187	187
189	188	188	189	188	188
190	189	189	190	189	189
191	190	190	191	190	190
192	191	191	192	191	191
193	192	192	193	192	192
194	193	193	194	193	193
195	194	194	195	194	194
196	195	195	196	195	195
197	196	196	197	196	196
198	197	197	198	197	197
199	198	198	199	198	198
200	199	199	200	199	199
201	200	200	201	200	200
202	201	201	202	201	2

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 11.2 (הוראה 2 לפרק 11 בתע"ס) מס' עמודים: 36

תאריך תחולה: 1.1.2009 תאריך פרסום: י"ט בחשוון תשס"ט
17 בנובמבר 2008

הנחיות לטיפול בנוער נפגע סמים במסגרת המחלקות לשירותים חברתיים

=====

1. כללי

1.1 הוראה זו באה במקום ההוראה הזאת מיום 21.3.2006 ובה מתעדכנות דרכי הדיווח.

1.2 תופעת השימוש וההתמכרות לחומרים פסיכואקטיביים נפוצה יותר ויותר בחברה הישראלית, ומצריכה התארגנות לאומית רבת ממדים לטיפול בתופעה.

השימוש בחומרים פסיכואקטיביים גורם לנזקים ברמה גופנית, חברתית ופסיכולוגית, והוא אחד הגורמים לנשירה מלימודים, מעורבות בפעילות עבריינית, פגיעה בקשרים חברתיים עם קבוצת השווים ויצירת משברים משפחתיים.

משרד הרווחה והשירותים החברתיים פועל כדי לתת מענה של טיפול אזורי לנוער משתמש קבוע ומכור לחומרים פסיכואקטיביים, במסגרת המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות.

משרד הרווחה והשירותים החברתיים פועל לפיתוח והקמה של תכניות לטיפול בנוער נפגע סמים ברשויות המקומיות, תוך שיתוף פעולה עם

שירותים שמטפלים בנוער במשרד.
משרד הרווחה והשירותים החברתיים יפעל תוך שיתוף פעולה עם משרד
הבריאות, משרד החינוך, הרשות למלחמה בסמים ומשרד התמ"ת כדי
לקדם את הטיפול בנוער נפגע סמים.

2. הגדרות

- 2.1 עו"ס לטיפול בנוער מכור לסמים פסיכואקטיביים ו/או הימורים -
כפי שמוגדר בהוראה 2.4 בתע"ס.
- 2.2 נער מתמכר לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים - נער שתפקידו
השוטף נפגע כתוצאה מכך שהשימוש בחומרים פסיכואקטיביים הפך
לבעיה מרכזית בחייו.
- 2.3 נער מכור לחומרים פסיכואקטיביים - נער שמשתמש בחומרים
פסיכואקטיביים באופן קבוע ומתקיימים בו מאפיינים של תלות גופנית
ו/או נפשית בחומרים פסיכואקטיביים.
- 2.4 גמילה פיזית - תהליך בו מתנקה המכור מהסם. ההתנקות מלווה בסממנים
גופניים (סינדרום גמילה) של תלות גופנית ו/או נפשית בסם. הגמילה
הפיזית נערכת באחריות משרד הבריאות.

3. אוכלוסיית היעד

- נער/ה מגיל 12 - 24 המשתמש קבוע או מכור לחומרים פסיכואקטיביים.
- ברשות מקומית בה מתקיים טיפול במבוגרים ובנוער יעשה שיקול דעת לגבי
אוכלוסיית 21-24 בהתאם לאיפיוני המטופל.

4. הנחיות להקמת תכנית לטיפול בנוער משתמש קבוע ומכור

- א. המחלקה לשירותים חברתיים המעוניינת בהפעלת תוכנית לטיפול בנוער משתמש מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים תפנה למפקח המחוזי של השירות לטיפול בהתמכרויות במחוז.
- ב. המפקח ייזום פגישות עבודה לתיאום ואוריינטציה בין מפקחי המחלקה מהשירותים השונים במחוז.
- ג. יועסק עובד סוציאלי מתאים. עדיפות תינתן לעובד שהנו בעל ניסיון והכשרה בטיפול בנוער.
- ד. העובד ישולב בצוות המטפל במכורים לחומרים פסיכואקטיביים תוך הקפדה על הפרדה בין הטיפול בנוער ו/או הימורים.

5. מטרות הטיפול

הפסקת השימוש בחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים תוך הקניית כלים להתמודדות והשתלבות מחדש במסלול החיים הנורמטיבי.

6. דרכי טיפול

הטיפול יהיה טיפול אינטגרטיבי, כולל, תוך שיתוף המשפחה וגורמי טיפול רלוונטיים.

העו"ס לטיפול בנער מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים ילווה את המטופל בכל שלבי הטיפול, כולל מסגרות חוץ ביתיות וזאת בתיאום עם גורמי הטיפול.

7. שלבי הטיפול

7.1 איתור

האיתור הוא אמצעי לגיוס בני נוער, מכורים לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים והבאתם לטיפול. פעולות האיתור יקבעו על ידי מנהל המחלקה לשירותים חברתיים בתאום ובאישור הפיקוח.

7.2 דרכי הפניה

ההפניה/פניה לעו"ס המטפל בנוער מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים, תיעשה ע"י הנער, משפחתו או כל גורם אחר בקהילה. עם קבלת הפניה יקלט הנער לתהליך הטיפול כשבמהלכו יבוצעו הפעולות הבאות:

א. אבחון

הנער יעבור אבחון מקיף הכולל שיחות עמו ועם בני משפחתו, ביקורי בית, וכן איסוף חומר מכל גורם רלוונטי. כמו כן יערכו לנער/ה בדיקות שתן ובדיקות נשיפה לאיתור אלקוהול בהתאם לשיקול דעת. הסכמת הורים מהווה תנאי קבלה לטיפול (נספח א'). הנער יוכל להיפגש עם העו"ס עד שלושה מפגשים ללא הסכמת ההורים. נער שפנה/ הופנה לטיפול ומסרב להעביר אישור הוריו להשתתפות בתהליך הטיפול, ימשיך הטיפול שלושה מפגשים רק לאחר התייעצות עם פקידת סעד לחוק הנוער ברשות המקומית. נער שפנה לטיפול והוריו מסרבים לתת לו אישור להשתתף בתהליך טיפולי או ששיתוף ההורים מהווה עבורו סכנה, והעו"ס סבור שאי השתתפותו בטיפול תפגע בשלומו, יעורב פקיד סעד לחוק הנוער ברשות המקומית לצורך האבחון ולא העו"ס טופס אינטייך לנער (נספח ב') ויחתם עם הנער הסכם טיפולי ראשון (נספח ג').

ב. ועדת קבלה ברשות המקומית

ועדת הקבלה תתקיים בטווח של שלושה עד שישה חודשים מיום הפנייה לטיפול (ובתנאי שהנער/ה יגיע לפגישות וביצע את המוטל עליו).

במקרים בהם תתקיים הוועדה ללא השתתפות הנער יידרש אישור הפיקוח. הוועדה תמליץ על תכנית הטיפול והשיקום.

הרכב ועדת הקבלה:

- מרכז הוועדה - עו"ס מטפל בנוער מכור לחומרים פסיכואקטיביים.
- מנהל המחלקה לשירותים חברתיים או בא כוחו.
- הורי הנער.
- מפקח מחוזי מהשירות להתמכרויות (בהתאם לצורך).
- אנשי מקצוע נוספים המכירים את המטופל (לפי הצורך).
- הנער (בהתאם לשיקולי הועדה).

מרכז הוועדה ירשום בטופס "אבחון קבלה" (נספח ד') סיכום דיון לגבי כל מטופל ויחתים את חברי הוועדה כולל המטופל והוריו. עותק מהסיכום יתויק בתיק מיוחד ("ועדות קבלה") ועותק שני בתיק המטופל.

תישלח הודעה בכתב "החלטת ועדת קבלה". ההודעה תישלח לנער במהלך שבועיים מיום הוועדה, העתק ישלח להורי הנער ולגורם המפנה (נספח ד'2).

הסכם טיפולי:

לאחר קביעת תכנית הטיפול, יחתום המטופל בפני העו"ס המטפל על טופס הסכם טיפולי (נספח ה).

ג. תוכנית טיפול

במסגרת תוכנית הטיפול יוחלט האם הנער/ה יטופל במסגרת חוץ ביתית או טיפול אמבולטורי במקום מגוריו. תוכנית הטיפול תותאם לכל נער/ה ע"פ צרכיו הייחודיים ועל פי תוכנית הטיפול שנקבעה בוועדת הקבלה.

בדיקות שתן ובדיקות נשיפה:

במהלך הטיפול ייערכו בדיקות שתן לגילוי סמים או בדיקת נשיפה

לגילוי אלכוהול בהתאם להחלטת העו"ס המטפל, ובהסכמת הורי הנער/ה וכחלק מהתכנית הטיפולית.

ד. גמילה פיזית:

אם החליטה ועדת הקבלה להפנות את המטופל לגמילה פיזית, יכין העו"ס את המטופל ומשפחתו לקראת הגמילה. העו"ס יצור קשר עם המסגרת הקולטת, ילווה את המטופל ויתאם את דרכי הטיפול עם האחראי במסגרת בה ישהה המטופל. כאשר החליטה הוועדה כי הטיפול בנער יעשה במסגרת אמבולטורית ישולב הנער באחת או יותר מהתוכניות הבאות:

8. יחידות נוער לטיפול ושיקום מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים - במסגרת הרשויות המקומיות:

הטיפול בנוער המכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים נותן מענה אזורי במסגרת המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות. הטיפול כולל טיפול פרטני, טיפול קבוצתי, התערבויות משפחתיות וטיפול אינטגרטיבי. אחת ל- 3 חודשים יערוך העובד סיכום בטופס "סיכום תלת חודשי" (נספח ו').

8.1 טיפול פרטני:

פגישות אישיות בין העו"ס המטפל לנער על מנת לעזור לנער לעבור תהליך שיקום ולהתמודד עם בעיית השימוש בחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים.

8.2 טיפול קבוצתי:

התערבויות קבוצתיות בקרב בני הנוער המונחות על ידי עו"ס היחידה. התערבויות קבוצתיות מהוות משאב טיפולי להתמודדות עם בעיית חומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים של בני הנוער בקבוצת השווים.

8.3 התערבויות משפחתיות:

עו"ס יחידת ההתמכרויות יקיים פגישות עם ההורים על פי הצורך כחלק מראיה מערכתית של הטיפול.

8.4 התערבויות קהילתיות:

כחלק מההראיה המערכתית יקיים העובד המטופל התערבויות עם מוסדות בקהילה ומחוצה לה בהתאם לצורכי המטופל, כגון: שירות מבחן, פקיד סעד, בתי ספר וכיו"ב.

8.5 מרכז היום:

מרכז היום נותן מענה אזורי לנוער מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים. מרכז היום יפעל כמסגרת יומית מובנית ואינטנסיבית, המסגרת תיתן תכנים ומענים באמצעות פעילויות אשר יאורגנו בסדר יום קבוע ומתוכנן כדי לענות על צרכי הנער להשתלבות והסתגלות לעולם ללא חומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים וחזרה לעולם לימודים ועבודה. במרכז היום ישתתף המטופל בקבוצות טיפוליות, חוגים, סדנאות, טיולים וכד'.

מרכז היום יפעל גם בשעות אחר הצהרים וייתן מענה לנוער לומד או עובד. מרכז היום יהווה גשר לקראת שילוב הנער בעולם נקי מחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים. במהלך השעות במרכז היום, הטיפול הפרטני והמשפחתי ייעשה על ידי העו"ס המטפל בנער במקום מגוריו. אישור סופי על השמתו של מטופל במרכז יום יתקבל לאחר דיון בוועדת קבלה במרכז היום, בהשתתפות מנהלי מרכז היום או עובד מטעמו, העו"ס המטפל ומפקח (על פי הצורך). בישובים בהם קיים מרכז יום כוללני לנוער מנותק ישולב בו מרכז יום לטיפול בנער מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים

9. טיפול במסגרת חוץ ביתית

גמילה במסגרת אשפוזית - תהליך הגמילה באשפוזית נמשך כשבועיים עד 3 חדשים, בתנאי אשפוז. הגמילה תבוצע במסגרת המתאימה לבני נוער.

קהילה טיפולית - מסגרת פנימייתית כוללת לנוער מכור לסמים לתקופה שבין שנה וחצי לשנתיים וחצי.

10. הפסקת טיפול

עובד יפסיק טיפול אם במשך שלשה חודשים לא התקיים קשר עם הנער למרות פניות העו"ס. בכל מקרה של הפסקת טיפול ימולא טופס סיכום טיפול (נספח ז').

11. סיום טיפול

ההחלטה על סיום טיפול תתקבל על ידי העו"ס בשיתוף הנער והמטפלים בקהילה, ולאחר שהושגו היעדים הטיפוליים שתוכננו.

מועד סיום הטיפול ופרטים לגבי הסיום והפרידה יתועדו בתיק המטופל על גבי טופס "סיכום טיפול" (נספח ח') ויאפשרו יצירת קשר לצורך מעקב או קשר מחודש עם הנער לפי הצורך.

12. רישום ודיווח

12.1 סודיות

- על המטפל לשמור סודיות כמחויב בתקנות העובדים הסוציאליים (נהלי אתיקה מקצועית) התשנ"ט - 1999.
- יש לקבוע בחוזה מראש לפני תחילת הטיפול, את התכנים/נושאים שיועברו לידיעת ההורה בהסכמת שני הצדדים.
- במצב של סכנה לשלומו הגופני/נפשי של הנער יעודכן ההורה מיידית.

12.2 תיק המטופל

עו"ס מטפל בנוער מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים יפתח תיק אישי לכל מטופל עם הגיעו לטיפול. בתיק ייכתבו באופן מסודר ושיגרתי פרטי האבחון, התכנית ושלבי הטיפול, כפי שנקבע בוועדת הקבלה וכן מהלך הטיפול.

בתיק המטופל יתויקו הטפסים הבאים: טופס נתוני יסוד, טופס הסכם טיפולי, טופס הסכמת הורים, סיכום דיון ועדת קבלה, חוות דעת רפואית (במקרה הצורך) טופס אינטייק (מצ"ב), וחומר נוסף על פי הצורך.

כאשר המשפחה מטופלת במחלקה לשירותים חברתיים, יש לשמור על עדכון רצף בתיק המשפחה כולל טופס נתוני יסוד.

13 השתלמויות

- העו"ס ישתתף בקורס בסיסי לטיפול בנוער מכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים כתנאי להמשך העסקתו בתחום על פי חוק.
- עו"ס מטפל בנוער נפגע סמים ישתתף באופן שוטף בהדרכה.
- ישתתף בכנס שנתי של השירות להתמכרויות אחת לשנה.

14. השתתפות עצמית

14.1 נער עד גיל 18 פטור מהשתתפות.

14.2 על כל פונה מגיל 18, המטופל ביחידה בנפגעי סמים חלה השתתפות עצמית. גובה ההשתתפות העצמית של המטופל תהיה בהתאם לטבלה:

תשלום חודשי נקודות זיכוי	הכנסה ממוצעת לנפש (בהתאם להוראה 1.22) נקודות זיכוי	רמה
1/3	עד 9	1
1/2	9 - 16	2
2/3	+ 16	3

ההשתתפות חלה החל מהמפגש השלישי ועד סיום הטיפול מידי חודש כפי שמופיע בחוזה הטיפול עם המטופל.

ההשתתפות הנה לרשות המקומית.

אין לגבות מהמטופל סכומים שונים מהרשום בסעיף זה.

15.1 שימוש בתקבולים

א. תקבולים עבור טיפול במכור לחומרים פסיכואקטיביים ו/או הימורים מיועדים לפיתוח פעילות זו במחלקה לשירותים חברתיים באותה הרשות.

ב. תחומי שימוש התקבולים:

- 1) ציוד ופריטים לעבודה עם קבוצות וכו'.
- 2) קניית שירות מקצועי מיוחד עבור המטופלים.
- 3) סיוע למטופלים הנשלחים למוסדות מחוץ לקהילה.
- 4) מימון נסיעות של המטופלים, להוציא נסיעות קבועות למרכז מתדון.

16. דיווח

16.1 הדיווח על השימוש בתקבולים ייעשה על גבי טופס דווח על הוצאות חודשיות (נספח ז') לפחות אחת ל- 3 חודשים.

16.2 הדיווח למרכז יום לטיפול בבני נוער יהיה עפ"י נוהל מסגרת סמל תעריף 4502.

17. מ י מ ו ן

המימון מתקנה תקציבית "תוכנית לנוער בסיכון" 23.11.25.16. בהתאם לתקציב
המאושר ועפ"י סיווג.

18. ב ק ר ה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת באמצעות מפקחיו
במחוזות והאגף לביקורת פנימית.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

נספח א' (11.2)

תאריך _____

לכבוד

_____
_____
_____

א.ג.נ.,

הנדון: טופס הסכמת הורים לטיפול

אני הח"מ _____ מס' ת"ז _____
כתובת מגורים _____
מסכים בזאת שבני/בתי _____ מס' ת"ז _____
יטופל/תטופל ביחידה לטיפול בהתמכרויות ב _____

ידוע לי כי:

- במהלך הטיפול ייערכו בדיקות שתן ו/או בדיקות נשיפה בהתאם להחלטת העו"ס המטפל/ת.
- במהלך הטיפול יחתום בני/ בתי על הסכם טיפולי (ראשוני והמשכי).

על החתום:

_____
חתימה

_____
שם ההורה

_____
חתימה

_____
שם ההורה

נספח ב' (11.2)

שם המחלקה לשירותים חברתיים _____
שם ממלא הדו"ח _____ תאריך _____

טופס אינטייק לנוער

חלק א' - כללי:

שם הפונה: _____ ת.ז.: _____
ת. לידה: _____ מקום לידה: _____ שנת עליה: _____
כתובת: _____
רחוב: _____ מס' בית: _____
עיר: _____ מיקוד: _____ טל': _____

הרכב משפחתי:

שם	שנת לידה	מצב בריאותי	תעסוקה	מקום מגורים	טלפון
אב					
אם					
אח/ות					
אח/ות					
אח/ות					
אח/ות					
אח/ות					

חברות בקופ"ח כן/לא שם קופת החולים _____

חלק ב' - חינוך:

סוג המוסד	שם המוסד	מקום המוסד	שנות לימוד	סיבת הפסקת הלימודים
יסודי				
על יסודי				
פנימיות, חסות הנוער, מקלטים, אחר				
הכשרה מקצועית				

הסתגלות והשתלבות במערכת החינוך:

ליקוי למידה, קשב וריכוז (יש / אין)

דרכי טיפול

חלק ג' - תעסוקה:

מקום העבודה, משך זמן, תפקיד:

חלק ד' - מצב בריאותי:

1. (א) בריאות פיזית: תקין / לא תקין, פרט:

(ב) מחלות תורשתיות במשפחה:

(ג) מחלות זיהומיות או מדבקות:

(ד) האם משתמש בתרופות (אלו? כמה זמן?):

---

2. בריאות נפשית: אבחונים קודמים, טיפול פסיכיאטרי/פסיכולוגי בעבר, ניסיונות, מחשבות ותכניות אובדניות, כיום ובעבר, מחלות נפשיות במשפחה ועוד:

חלק ה' - צבא:

1. האם נמצא בהליכי גיוס, אם כן באיזה שלב? ואם לא מדוע?

---

2. האם שירת בצבא:

---

3. אם לא שירת בצבא, מדוע? (סיבת השחרור, האם ביקר אצל קב"ן ועוד)

חלק ו' - עבר פלילי:

1. עבר פלילי: כן / לא, פרט:

---

2. תיקים פתוחים: כן / לא, פרט:

---

3. מאסרים: כן / לא, פרט: (מס' מאסרים ותאריכים)

---

4. שהות במוסדות עפ"י צו: כן / לא, פרט: (שם המוסד ומשך הזמן)

---

5. קצין מבחן: כן / לא, שם: _____

חלק ז' - היסטוריה טיפולית:

1. גורם מפנה בעבר: (שם, כתובת, טלפון) _____

_____

2. קשר טיפולי קודם: (פרט) _____

_____

3. תאור הבעיה: מתי החלה? על איזה רקע? מה המצב נכון להיום?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

חלק ח' - סיבת פנייה נוכחית:

1. גורם מפנה: (שם, כתובת, טלפון)

_____

_____

2. תאור הבעיה: (מתי החלה? על איזה רקע? מה המצב נכון להיום? ועוד)

_____

_____

_____

רקע התפתחותי:

(א) י ל ד ו ת:

היסטוריה התפתחותית: היכן גדל? כיצד מגדיר את ילדותו? אירועים מרכזיים בחיים? היעדרויות? בריחות? אלימות? הצטיינות? עיסוקים בשעות הפנאי? תחביבים, ועוד:

(ב) מ ש פ ח ה:

1. יחסים בינאישיים במשפחה כפי שמתוארים ע"י הנער/ה:

---

2. התייחסות המשפחה לבעיה:

---

3. בן משפחה משמעותי מבחינת הנער

(ג) תקשורת בין אישית:

1. קשרים חברתיים עם קבוצת השווים: (בעבר ובהווה)

---

2. קשרים עם דמויות מחוץ למשפחה: (תאר עם מי, סוג הקשר, מאפייני הקשר, ועוד)

שימוש בסמים ובאלכוהול (ימולא ע"י עו"ס מטפל בסמים בלבד)

1. האם מעשן סיגריות? כן / לא, ממתי?

---

2. אלכוהול? כן / לא, ממתי?

סוג אלכוהול? _____

תדירות? _____

נסיבות אישיות/חברתיות? _____

---

3. האם התנסה בהימורים? _____

באיזה סוג של הימורים? _____

תדירות: _____

---

4. סמים: גיל תחילת השימוש: _____

נסיבות אישיות/חברתיות: _____

_____

תדירות השימוש: _____

סוגי הסמים בהם השתמש בעבר או בהווה (פרט אופן השימוש)

א. חשיש/מריחואנה _____

ב. מתדון _____

ג. הרואין _____

ד. קוקאין _____

ה. ספידים/טריפים _____

ו. ברביטים _____

ז. לְחָם _____

ח. אקסטזי _____

ט. דבק מגע _____

י. אחר _____

אופן השגת הסם:

- א. שוק שחור _____
- ב. מרשם רופא _____
- ג. חברים _____
- ד. אחר _____

האם מישהו במשפחה (גרעינית ומורחבת) השתמש בעבר או בהווה בתרופות פסיכיאטריות, אלכוהול, סמים והימורים?

א. כן, פרט: _____
 _____
 _____

ב. לא _____

האם רוב החברים משתמשים בסמים, אלכוהול והימורים? כן / לא, פרט:

_____

האם יש חברים שלא משתמשים בסמים, אלכוהול והימורים? כן / לא, פרט:

_____

האם היו ניסיונות גמילה קודמים? כן / לא (פרט מס' ניסיונות ובאיזה מסגרת, כולל ניסיונות עצמאיים, צרף מסמכים רלוונטיים)

_____

_____

_____

השפעת השימוש בסמים , אלוהול והימורים על הנער/ה (תאר את מצבו,
השפעת הסם, האם חלו שינויים לאורך תקופת השימוש וכו':

דו"ח ביקור בית (יש לצרף, או לציין מדוע לא בוצע)

תפיסת הנער את עוצמת הבעיה:

ארועים משמעותיים (בילדות ובהתבגרות)

מצבי יאוש _____
_____

נסיונות אובדניים _____
_____

מחשבות אובדניות _____
_____

חשיפה לאלומות (פיזית, רגשית) _____

_____

חשיפה להתעללות מינית _____

_____

מחלות של אחרים משמעותיים _____

_____

מוות (במשפחה או של אחרים משמעותיים) _____

_____

גירושין או פירוק המערכת המשפחתית _____

_____

משבר הגירה _____

_____

תאונות (דרכים או אחרות, גם של אחרים משמעותיים) _____

_____

מעברים (מגורים, בתי"ס ועוד) _____

_____

משברים כלכליים (במשפחה הגרעינית, המורחבת) _____

_____

כל דבר שמדאיג ומטריד במיוחד _____

_____

הערכת הפונה: (מבוססת על איסוף האינפורמציה בתהליך האינטייק)

1. מוטיבציה לטיפול: _____

---

2. יכולת התמודדות עם מצבי לחץ: _____

---

3. יכולת שתוף ברגשותיו: _____

---

4. יכולת אינטלקטואלית: _____

---

5. יכולת ביטוי: _____

---

6. הקשבה: _____

_____

7. מצב ריגשי מאפיין (ציין את התרשמותך): _____

_____

_____

_____

8. הופעה חיצונית: _____

_____

9. דימוי עצמי: _____

_____

10. קשים צפויים בתהליך: (כגון: קשיים הקשורים לפונה עצמו, משפחתו,

הסביבה ועוד) _____

_____

_____

_____

_____

_____

11. סכום: _____

—
—
—
—
—
—
—

12. תכנית טיפולית ראשונית: _____

—
—
—
—
—

חתימת העו"ס נוער סמים

_____

נספח ג' (11.2)

תאריך _____

הסכם טיפולי ראשוני

עם כניסתי לטיפול ביחידה להתמכרויות הריני מתחייב/ת לכבד את הכללים הבאים:

- השימוש בחומרים פסיכואקטיביים ו/או סחר בהם בשטח היחידה וסביבתה
- או בזמן פעילות פורמלית של היחידה - אסורים בהחלט!
- אלימות פיזית ומילולית אסורה בהחלט!
- המפגשים יתקיימו אחת לשבוע ב_____.
- המפגשים יתקיימו לאורך כשעה.
- מתחייב/ת להגיע בזמן לפגישות הטיפוליות ובלבוש הולם.
- בדיקות השתן או בדיקות נשיפה יתקיימו על פי תיאום מראש והתוצאות יועברו להורים ולקצין המבחן במידה ונמצא/ת בפיקוח שירות מבחן לנוער.
- הננו מתחייבים להודיע טלפונית אחד לשני במקרה של ביטול ו/או דחיית פגישה.
- הטיפול יהיה בידיעת ההורים ובהסכמתם.
- הטיפול יכלול אבחון מקיף הכולל שיחות עמו ועם בני משפחתו, ביקורי בית ואיסוף חומר מכל גורם רלוונטי.
- בסיום תהליך האבחון תתקיים ועדת הערכה בהשתתפותנו, ההורים וקצין המבחן, במידה ואני נמצא/ת בפיקוח שירות מבחן לנוער.
- ידוע לי כי המטפל ישמור על סודיות הטיפול אך רשאי להפר זאת במקרה וייוודע שהנער/ה עומד/ת לבצע פעילות מסכנת כלפי עצמו ו/או אחרים.

שם הנער/ה _____ שם המטפל/ת _____

חתימה _____ חתימה _____

טופס אבחון וקבלה

מחלקה לשירותים חברתיים _____ ועדת אבחון וקבלה

סיכום דיון

שם הנער/ה (פרטי ומשפחה) _____ ת.ז. _____

תאריך הדיון _____

שמות המשתתפים בוועדה ותפקידם:

שם _____	תפקיד _____
שם _____	תפקיד _____
שם _____	תפקיד _____
שם _____	תפקיד _____
שם _____	תפקיד _____

תיאור הבעיה:

נקודות עיקריות שהועלו בדיון:

החלטות:

חתימת המשתתפים

שם	_____	חתימה	_____
שם	_____	חתימה	_____
שם	_____	חתימה	_____
שם	_____	חתימה	_____
שם	_____	חתימה	_____

מרכז הוועדה (שם ושם משפחה) _____ חתימה _____

החלטת ועדת קבלה

שם הנער: _____ תאריך _____
ת.ז. _____

בדיון שנערך ביום: _____ החליטה ועדת
הקבלה על קבלתך/אי קבלתך לטיפול בהתאם לנימוקים הבאים:

בעלי תפקידים:

חתימה: _____ שם ממלא ההודעה ותפקידו: _____
חתימה: _____ שם ממלא ההודעה ותפקידו: _____
חתימה: _____ שם ממלא ההודעה ותפקידו: _____
חתימה: _____ שם ממלא ההודעה ותפקידו: _____

העתק: הורי הנער/ה
גורם מפנה

נספח ה' (11.2)

תאריך _____

הסכם טיפול

בין _____ לבין _____
שם המטופל/ת שם המטפל/ת

1. מטרות היעדים של הטיפול:

---

2. משך הטיפול ייקבע במהלך הטיפול עצמו ולא יעלה על 3 שנים.

3. אורך כל מפגש יארך כשעה.

4. מקום המפגשים _____

5. מתחייב/ת להגיע בזמן לפגישות הטיפוליות ובלבוש הולם.

6. הננו מתחייבים להודיע טלפונית אחד לשני במקרה של ביטול/דחיית פגישה מוקדם ככל האפשר.

7. סודיות - ידוע לי כי על המטפל/ת לשמור על סודיות הטיפול, אך הוא רשאי להפר זאת במקרה וייוודע שהמטופל/ת עומד/ת לבצע פעילות מסכנת כלפי עצמו ו/או אחרים.

8. הנני מתחייב לשמור על סודיות של מטופלים אחרים.
9. יעשה מאמץ משותף להשיג את המטרות הטיפוליות, אשר יוסכם עליהן בטיפול.
10. שיתוף הפעולה יעשה בצורה כנה ומתוך פתיחות.
11. ידוע לי כי במהלך הטיפול יש לבצע בדיקות שתן לגילוי סמים או לחילופין בדיקת נשיפה לזיהוי אלכוהול על פי בקשת המטפל/ת בהתאם לצורך.
12. ידוע לי כי חל איסור מוחלט לנהוג באלימות פיזית ומילולית כלפי אדם, חפץ או רכוש במקום בו מתקיים הטיפול.
13. ידוע לי כי חל איסור מוחלט להשתמש בסמים ובאלכוהול ו/או לסחור בהם וכן חל איסור מוחלט לקיים הימורים במקום בו מתקיים הטיפול ובסביבתו.
14. במידה ויעלה הצורך באבחון ו/או טיפול פסיכיאטרי, המשך הטיפול ביחידה יותנה בקשר שוטף וקבוע עם הגוף הרפואי ובאישורו של הגוף הרפואי.
15. במקרים של אלימות פיזית ומילולית, עיסוק בפלילים במסגרת היחידה ואי שיתוף פעולה (= לא התקיים כל קשר במשך 3 חודשים) - ייפסק הטיפול והודעה על כך תימסר לנער/ה, להורים ולגורם המפנה.
16. הערות נוספות:

המטופל/ת זכאי/ת לפנות למפקחת על המסגרת במשרד הרווחה, אם לא יהיה מרוצה מהטיפול.

שם המטופל/ת _____ ת"ז _____ חתימה _____

שם המטפל/ת _____ ת"ז _____ חתימה _____

סיכום תלת חודשי

מילוי הטופס אחת ל-3 חודשים בכפוף לחוק

שם המטופל/ת (שם פרטי ומשפחה) _____ ת.ז. _____

תאריך פתיחת תיק _____

הערכת טיפול:

1. התאריך בו נקבעה תכנית הטיפול הראשונה (בוועדת קבלה) _____

2. מידת השגת המטרות הטיפוליות בשלושת החודשים האחרונים לטיפול:

---

3. מטרות טיפוליות לשלושת החודשים הבאים:

---

4. הערות:

---

5. טבלת אבחון

מס"ד	מדד	כלל לא	מעט	בינוני	הרבה	הרבה מאד
1.	תפקוד יומיומי	1	2	3	4	5
2.	שיתוף פעולה בטיפול	1	2	3	4	5
3.	זיהוי דפוסי התנהגות	1	2	3	4	5
4.	יישום ההבנות הטיפוליות	1	2	3	4	5
5.	יחסים וקשרים בין אישיים	1	2	3	4	5
6.	התמדה ויציבות בטיפול	1	2	3	4	5
7.	מוכנות לחשיפה (ולעבודה אישית)	1	2	3	4	5
8.	תפקוד במערכות בהם נמצאים הנער/ה	1	2	3	4	5
9.	יכולת לקחת אחריות	1	2	3	4	5
10.	יכולת שיקול דעת וקבלת החלטות	1	2	3	4	5
11.	יחסיות בין מיקוד שליטה פנימי וחיצוני	1	2	3	4	5
12.	פיתוח מודעות עצמית	1	2	3	4	5
13.	יכולת ביטוי רגשית	1	2	3	4	5

6. סיכום ההתקדמות בטיפול

7-11	12-21	22-30	31-40	41-50
נסיגה	השארות במקום	התקדמות מועטה	התקדמות בינונית	התקדמות רבה

1. הטופס ימולא אחת לשלושה חודשים (3-4 פעמים במהלך הטיפול).
2. יש לציין את השינוי שנצפה בפרק הזמן בין ההערכות השונות.

חתימה

שם ממלא הדו"ח: _____ תאריך: _____

שם המחלקה לשח"מ: _____

טופס סיום טיפול

מילוי הטופס אחת ל- 3 חודשים בכפוף לחוק.
הסיבות אשר בשלן יופסק/הופסק טיפול:

1. המטופל מבין כי אי עמידתו בחוזה הטיפולי עשויה להוביל להפסקת הטיפול בו.
2. במידה והמטופל מבקש לסיים את הטיפול עליו להודיע זאת למטפל, לגורם המפנה ולהורים.
3. הטיפול יסתיים במידה ולא יהיו עוד מטרות ויעדים נוספים לביצוע מסיבות כלשהן, ובהתאם לקביעת נציג היחידה לנפגעי סמים ו/או לאחר שלושה חודשים שבמהלכם לא נרשמו על ידי הנציג הנ"ל בתיק המטופל מטרות ויעדים נוספים.
4. הסיבה בה מופסק הטיפול ב:

שם פרטי _____ שם משפחה _____ ת.ז. _____

נימוק הסיבה: _____

5. המטופל מבין כי בעקבות הפסקת הטיפול מתאריך זה ואילך אין היחידה לטיפול בנפגעי סמים לוקחת אחריות על מצבו.

6. המטופל רשאי לפנות למפקחת על המסגרת במשרד הרווחה באם אינו מרוצה מהטיפול.

שם המטופל

שם נציג היחידה

חתימה

חתימה

העתיקים:

גורם מפנה _____ תפקיד _____

ההורים _____

נספח ח' (11.2)

תאריך _____

סיכום טיפול

שם הנער/ה (שם פרטי ומשפחה) _____ ת"ז _____

תאריך התחלת הטיפול _____

תאריך סיום טיפול מתוכנן _____

תאריך הפסקת טיפול _____

סיכום מהלך הטיפול (הנושאים העיקריים)

הערות והמלצות

שם ממלא הטופס ותפקידו _____

חתימה _____

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 14.8 (הוראה 8 לפרק 14 בתע"ס) מס' עמודים: 7

תאריך תחולה: 1.1.2009 תאריך פרסום: י"ט בחשון תשס"ט
17 בנובמבר 2008

סיוע במימון שירותים בקהילה לאדם עם פיגור שכלי =====

1. כללי

1.1 הוראה זו מבטלת את ההוראה מיום 18.4.2005, ומתעדכנים בה סכומי השתתפות ההורים במטפח אישי.

1.2 מטרת השירותים המפורטים בהוראה זו היא לאפשר לאדם עם פיגור שכלי לקיים את חייו במסגרת הקהילה והמשפחה הטבעית - ככל שניתן.

1.3 בהוראה זו מפורטים הסיוע במימון השירותים הניתנים לאדם עם פיגור שכלי בביתו בקהילה.

א. מטפח

ב. מסייע שיקומי

ג. סייעת לשילוב ילדים חריגים במעונות יום ומשפחתונים רגילים.

ד. ליווי

ה. הוצאות נסיעה

2. אוכלוסיית היעד

אדם שועדת אבחון של האגף לטיפול באדם המפגר קבעה שהוא עם פיגור שכלי, בהתאם לחוק הטיפול באדם המפגר, תשכ"ט - 1969.

3. סוגי השירותים

3.1 מטפח לילד

3.1.1 המטפח מסייע לילדים עם פיגור שכלי בגילים 6-18, הבאים ממשפחות שבהן תפקוד ההורים לקוי ולהם קשיי תפקוד בתחום האישי, החברתי או הלימודי הוא מסייע באחד או יותר מהתחומים האלה: חיזוק הדימוי העצמי של הילד, הכוונה לסביבה חברתית חיובית, עידוד ליצירת קשר עם ילדים בני גילו, העשרת עולמו של הילד, חיזוק ההניעה ללימודים, הקניית הרגלי למידה וסיוע בשיפור הקשר עם ההורים והאחים.

3.1.2 הנזקקות תקבע ע"י הע"ס המטפל עד להיקף של 30 שעות בחודש.

3.2 טיפול אישי

3.2.1 כאשר בבית המשפחה נמצא אדם עם פיגור שכלי והמשפחה מתקשה בתפקוד עקב תשומות הזמן הרבות הנדרשות לטיפול בו, לחינוכו וללוויו, ניתן לאשר לו טיפול אישי.

3.2.2 מידת הצורך תקבע על ידי העובד הסוציאלי המטפל במשפחה לאחר ביקור-בית. הדו"ח יפרט את מספר השעות שיש להקצות למשפחה, עד לתקרה של 30 שעות בחודש.

3.3 מסייע שיקומי

מסייע שיקומי הוא עובד סמך-מקצועי המדריך אדם מבוגר (מעל גיל 18) עם

פיגור שכלי בתוך ביתו, באחד או יותר מהתחומים האלה:
התמודדות בחיי היום יום, ניהול משק הבית, השתלבות בקהילה, השתלבות
בעבודה, מיצוי הזכויות וקשר עם מוסדות בקהילה.
מספר השעות המרבי - 30 שעות בחודש עד חצי שנה.

3.4 סייעת לשילוב ילדים חריגים במעונות יום ובמשפחתונים רגילים

- 3.4.1 העובדת הזאת היא עובדת סמך-מקצועית המסייעת לילדים בגילאים 3-0 בעלי נכות או מגבלה מולדת או נרכשת, פיסית, חושית או שכלית, שמצבם מאפשר את שילובם במסגרת של מעון יום או משפחתון לילדים רגילים תוך כדי קבלת עזרה אישית.
- 3.4.2 הנוהל לאישור והפעלת הסייעת יעשה עפ"י הוראה 8.39 בתע"ס.

4. הוצאות נסיעה/הסעה וליווי לאנשים עם פיגור שכלי בגילאי 21 ומעלה למסגרות יום

4.1 אחריות הרשות המקומית

א. באחריות הרשות המקומית הסעת אנשים עם פיגור שכלי שאינם מסוגלים להגיע בכוחות עצמם או באמצעות תחבורה ציבורית עקב הסיבות הבאות:

- (1) אין בנמצא תחבורה ישירה למסגרת
- (2) חוסר בתחבורה ציבורית סדירה

ההסעה היא כבודדים או בקבוצות, וכל זאת שלא בגיל חינוך חובה.

ב. הסעות כאמור, תתבצענה ע"י המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית.

ג. באחריות מחלקת החינוך ברשות המקומית הסעת אנשים עם פיגור שכלי בגיל חינוך חובה, היינו מגיל 3 ועד גיל 21, למסגרות החינוכיות עפ"י חוק החינוך המיוחד תשמ"ח - 1988.

ד. הסעות לגילאי שנה עד שלוש שנים הינן במסגרת התעריף במסגרות שיקומיות על פי חוק מעונות יום שיקומיים התשס"א - 2000.

ה. המחלקה לשירותים חברתיים רשאית לאשר ליווי מיוחד בנסיעה לבודד או לקבוצה קטנה במקרים מיוחדים, ובלבד שהמלווה אינו בן משפחה קרוב של האדם עם הפיגור השכלי.

4.2 יעדי הנסיעה/הסעה

היעדים אליהם מוסעים אנשים עם פיגור שכלי מבתיים מידי יום הם:

א. פעוטונים

ב. מעונות-יום טיפוליים וסיעודיים עד גיל שנה ולגילאי 21 ומעלה

ג. מע"ש לגילאי 21 ומעלה

4.3 מדדים לקביעת השתתפות המחלקה לשירותים חברתיים בהוצאות נסיעה וליווי לאנשים עם פיגור שכלי

4.3.1 השתתפות המחלקה בהוצאות הנסיעה לא תעלה על סכום השווה ל-8 נקודות זיכוי לחודש.

4.3.2 השתתפות המחלקה בהוצאות הליווי לא תעלה על סכום השווה ל-8 נקודות זיכוי לחודש.

4.3.3 אם ניתנים ללוקה בפיגור שכלי הסעה וליווי גם יחד, לא תעלה השתתפות המחלקה על סכום השווה ל-12 נקודות זיכוי לחודש.

4.4 אישור הוצאות בסכומים חריגים

א. במקרים בהם קיים צורך בהוצאה הגבוהה מסך של 8 נקודות זיכוי כדי לממן הסעה או ליווי אדם עם פיגור שכלי, או הוצאות משולבות לנסיעות ולליווי הגבוהות מ-12 נקודות זיכוי, תפנה המחלקה לשירותים חברתיים למפקח המחוזי של האגף לטיפול באדם המפגר.

ב. אישור על חריגה תינתן על ידי המפקח המחוזי בכתב.

5. השתתפות הורים והשתתפות עצמית

5.1 טיפול אישי ומסייע שיקומי

א. השתתפות הורים לקטינים בטיפול אישי ומסייע שיקומי תעשה בגובה 25% מגמלת ילד נכה.

ב. אנשים עם פיגור שכלי המקבלים גמלת שירותים מיוחדים, ישתתפו במימון השירות בגובה 50% מהגמלה.

במקרים בהם ההוצאה הנדרשת היא גבוהה מההשתתפות האמורה, תשלים המחלקה לשירותים חברתיים את מימון הפרש הסיוע בהתאם לכללי הזכאות, והמשפחה תשלם השתתפותה בהפרש - בהתאם לכללים בהוראה 3.16 בתע"ס.

5.2 סיעת לשילוב ילדים חריגים במעונות יום ומשפחתונים רגילים
אין השתתפות הורים.

5.3 השתתפות הורים בהסעות ובליוי

5.3.1 כאשר הורה או הורים מקבלים קצבת ניידות עבור אדם עם פיגור

שכלי, יישאו בהוצאות הנסיעה והליווי בגובה קצבת ניידות, אך לא יותר מעלות הנסיעה והליווי.

5.3.2 כאשר ההורה או ההורים אינם מקבלים רכב או קצבת ניידות או עבור אדם עם פיגור שכלי, השתתפותם בהוצאות נסיעה תהיה בגובה של נסיעה עירונית אחידה הלוך ושוב ברכב ציבורי לכל יום פעילות.

5.4 מטפח אישי

השתתפות הורים עבור מטפח אישי, בהתאם לטבלה להלן:

הכנסה ממוצעת לנפש בנ"ז	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה בה ילד אחד מקבל שירות מטפח	אחוז ההשתתפות מההוצאה למשפחה לכל ילד ממספר הילדים המקבל שירות מטפח
0 - 5	פטור	פטור
10 - 5.01	10%	10%
20 - 10.01	15%	10%
25 - 20.01	25%	15%
30 - 25.01	50%	25%
40 - 30.01	75%	50%
40.01 - ומעלה	100%	100%

6. דיווח

6.1 הדיווח על ההוצאות המפורטות יעשה במת"ס בסמלים הבאים:

ליווי - 6.2

הוצאות נסיעה/הסעה - 6.3

6.2 הדיווח על הוצאה בגין מטפח, טיפול אישי ומסייע שיקומי יתבצע באמצעות מערכת הסמך מקצועית בכפוף להוראה 3.3 בתע"ס.

7. מ י מ ו ן

המימון בהתאם לתקנה תקציבית "שירותים תומכים למפגר בקהילה"
23.08.55.43 במסגרת התקציב המאושר ועל פי הסיווג.

8. ב ק ר ה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת על ידי המפקחים
במחוזות והאגף לביקורת פנימית.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

משרד הרווחה
והשירותים החברתיים

חוזר המנהל הכללי

ס"ט 188

חשון תשס"ט

נובמבר 2008

אתרנו באינטרנט: www.molsa.gov.il

ממשל זמין: www.gov.il